

ב"ה • ערב שבת קודש פרשת מסעי • א' מנחם־אב ה'תשפ"ב

קונטרס שבועי לאנ"ש חסידי חב"ד לחיזוק ההתקשרות
לכ"ק אדמו"ר רבי מנחם מענדל בהרה"ק רלו"י מליובאוויטש
זצוקלה"ה נבג"מ זי"ע

התקשרות

א'תנ"ט

שיחות • אגרות • פניני חסידות לפרשת־השבוע • הלכות,
מנהגים וטעמיהם • ניצוצות • זמנים • יומנים ותאריכי
חב"ד • שניים מקרא ואחד תרגום

מציאותה של הנשמה נצחית היא גם לאחר ההסתלקות. וכאשר מדובר אודות נשמתו של נשיא ישראל - אזי מתבטא עניין הנצחיות שבנשמה גם בעניין הנשיאות, כלומר, שפעולתו בעולם (שזהו תוכן עניין הנשיאות) היא גם באופן נצחי. ובלשון הגמרא: "מה להלן עומד ומשמש אף כאן עומד ומשמש", כלומר, שגם לאחר הסתלקותו של הנשיא הרי הוא "עומד ומשמש" - לסייע לכל אחד ואחד מישראל במילוי שליחותו של הקב"ה לעשות מהעולם "דירה" ו"גן" לקב"ה.

(משיחת י' שבט תשמ"ג)

4 < דבר מלכות • 8 < משיח וגאולה • 9 < ניצוצי רבי • 14 < ממעיני החסידות
15 < פרקי אבות • 16 < יומן מבית חיינו • 20 < עת לדעת • 21 < לוח השבוע
22 < שניים מקרא ואחד תרגום

זמני השבוע

תאריך	עלות השחר		זמן זריחת החמה	סוף זמן ק"ש	חצות היום והלילה	מנחה גדולה	שקיעת החמה	צאת הכוכבים
	72 ד' לפני הזריחה	120 ד' לפני הזריחה						
ו', א' במנחם-אב	4.31	3.30	4.57	6.01	9.18	12.47	7.40.4	8.07
ש"ק, ב' במנחם-אב	4.32	3.31	4.58	6.02	9.19	12.47	7.39.7	8.06
א', ג' במנחם-אב	4.33	3.32	4.58	6.02	9.19	12.47	7.39.0	8.05
ב', ד' במנחם-אב	4.34	3.33	4.59	6.03	9.19	12.47	7.38.2	8.04
ג', ה' במנחם-אב	4.35	3.35	5.00	6.03	9.20	12.47	7.37.4	8.04
ד', ו' במנחם-אב	4.36	3.36	5.01	6.04	9.20	12.47	7.36.6	8.03
ה', ז' במנחם-אב	4.37	3.37	5.02	6.05	9.20	12.47	7.35.8	8.02
ו', ח' במנחם-אב	4.38	3.38	5.02	6.05	9.20	12.47	7.34.9	8.01

זמני הדלקת הנרות וצאת השבת

פרשת	ירושלים		תל-אביב		חיפה		באר-שבע	
	הדה"נ	צה"ש	הדה"נ	צה"ש	הדה"נ	צה"ש	הדה"נ	צה"ש
מסעי	18:58	20:18	19:20	20:21	19:11	20:22	19:19	20:19
דברים'חזון	18:53	20:12	19:15	20:14	19:05	20:15	19:13	20:12

צעירי אגודת חב"ד באה"ק ת"ו • יו"ר: הרב יוסף יצחק הכהן אהרונוב

מערכת: לוי יצחק שייקביץ, יוסף יצחק אולידורט,

אליהו קעניג, אברהם מרינובסקי, מנחם מענדל שייקביץ

מ"ל: המרכז לעזרי שליחות, ת"ד 1122 כפר חב"ד 6084000

אינטרנט: www.chabad.org.il דואר אלקטרוני: chabad@chabad.org.il

ISSN 7474-0793 • ניל"ן 1459

לזכות הרה"ח משה מאיר הכהן בן חנה להצלחה רבה ומופלגה בעבודת השליחות מתוך בריאות איתנה והרחבה

מסעי | מסע ועוד מסע

לעמוד על עומדו, אלא עליו להיות תמיד בתנועה של 'מסעי', ולא רק מסע אחד, אלא 'מסעי' לשון רבים, היינו, ללכת ולהתעלות בעילוי אחר עילוי, עד אין סוף. והצורך החיוני בעניין זה הוא עד כדי כך, שהעדר התנועה ד'מסעי' (שהולך רק מסע אחד, ואחר כך נשאר לנוח) אינו רק חיסרון בעניין השלימות, שהיה יכול לבוא לדרגה נעלית יותר - אלא העדר התנועה ד'מסעי' מורה שהוא נמצא עדיין ב'מדבר העמים', במעמד ומצב ד'נחש שרף ועקרב וצמאון אשר אין מים'!...

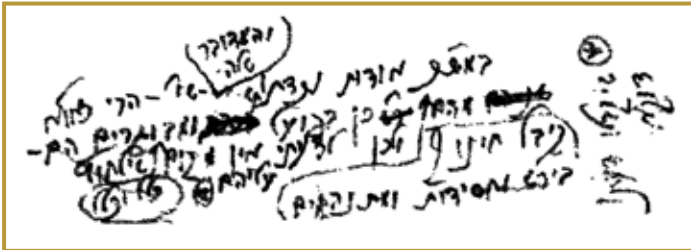
(תורת מנחם תשד"מ ח"ד עמ' 2271)

הוראה נוספת מתוכן העבודה ד'מסעי': לכאורה, יש מקום לחשוב שמכיוון שנמצא ברום המעלות - רבן של כל בני הגולה, יש בידו ריבוי זכויות, ריבוי פעולות בהפצת התורה והיהדות, וביכולתו להראות באצבע שיהודי זה התקרב ליהדות על ידו, ליהודי זה נתן גמילות חסד, וליהודי זה נתן עצה טובה, וכיוצא בזה ריבוי פעולות בענייני אהבת ישראל, שזהו "כלל גדול בתורה"... יכול הוא להישאר על עומדו.

הנה על זה באה ההוראה ד'מסעי' - שבכל מעמד ומצב שיהודי נמצא, אפילו ברום המעלות, אין לו להישאר

הכתב והמכתב חינוך חסידי

לפנינו מענה ליהודי הנמנה עם חוגי חסידות פולין, שכתב לרבי שמפריעה לו העובדה כי נכדתו השתדכה עם בחור חב"די ומתכוונת לכסות את ראשה בפאה ולא במטפחת, והחתן אינו מתכוון לחבוש שטריימל אחרי הנישואין כמנהג חוגי פולין:

במש"כ [= במה שכתב] אודות נכדתו תי' והמדובר שלה - שי' - הרי כאו"א [= כל אחד ואחת] מהם קיבל חינוך ביר"ש [= ביראת שמים] וחסידות ומתנהגים כן בפועל ומבוגרים הם - ולכן לדעתי אין מקום כלל וכלל שילחוץ עליהם שיקבלו דעתו דוקא.

מורה שיעור ללימוד היומי ברמב"ם

א' במנחם-אב ה'תשפ"ב - ח' במנחם-אב ה'תשפ"ב

יום	יום בחודש	ג' פרקים ליום	פרק א' ליום	ספר-המצוות
ו'	א' במנחם-אב	הל' אישות פרק ח-י.	הל' גזילה ואבידה פרק ג.	מל"ת שנה.
ש"ק	ב' במנחם-אב	פרק יא-יג.	פרק ד.	מל"ת שנה.
א'	ג' במנחם-אב	פרק יד-טז.	פרק ה.	מל"ת רסב.
ב'	ד' במנחם-אב	פרק יז-יט.	פרק ו.	מל"ת רסב.
ג'	ה' במנחם-אב	פרק כ-כב.	פרק ז.	מ"ע ריב.
ד'	ו' במנחם-אב	פרק כג-כה.	פרק ח.	מ"ע ריב.
ה'	ז' במנחם-אב	הל' גירושין.. בפרקים אלו. פרק א-ג.	פרק ט.	מ"ע רכב.
ו'	ח' במנחם-אב	פרק ד-ו.	פרק י.	מ"ע רכב.

חודש של "נחמה"

מכך שהמילה "מנחם" קודמת למילה "אב" מוכח שהנחמה היא העניין העיקרי של חודש "מנחם-אב". כל ה"מסעות" של בני ישראל לאורך הגלות, עד התגלות המלך-המשיח, נכללים ב"מסעי בני ישראל אשר יצאו מארץ מצרים". הגעגועים והתשוקה לגאולה יוצרים ופועלים "נחמה". משיחת כ"ק אדמו"ר נשיא דורנו

א

שמו של החודש - בנוגע לדיני כתיבת שטרות ע"פ תורה - הוא: "מנחם אב".

ויתירה מזה, שיש דעות ששמו של החודש הוא "מנחם" (בלבד)¹. וגם לדעות שהשם הוא "מנחם-אב", הרי נוסף לכך ש"מנחם" קודם ל"אב" (שזוהי קדימה לא רק בזמן (כמות), אלא גם בתוכן העניין (איכות), ובפרט שזהו עניין של תורה, שבה העיקר היא האיכות, ולא הכמות), הנה גם אם נכתב "מנחם" בלבד, הרי זה כשר, לפי שכבר נתפרסם בכל תפוצות ישראל ש"מנחם" קאי על חודש אב.

וכיוון שזהו עניין ששייך לבני ישראל, תורה ויהדות (שהרי זה שם שנקרא על-פי מנהג ישראל ש"תורה היא"², ונוגע לשטרות של בני ישראל שנעשים על-פי תורה) - הרי מובן שכן היא המציאות ("עס איז טאקע אזוי"), שבחודש אב נוגע בעיקר וישנו העניין ד"מנחם", עניין הנחמה.

ב

ולכאורה אינו מובן:

איך אפשר לומר שבחודש זה דווקא ישנו עניין הנחמה - בה בשעה שלכאורה הרי זה להיפך, כלשון

הכתוב³: "בחדשה ימצאונה" (חודש אחד יש בשנה וכו'), שלכן הרי זה חודש של היפך השמחה, כמאמר רז"ל⁴ "משנכנס אב ממעטין בשמחה", ולכן יש כמה ענייני שמחה שאסור לעשותם בחודש זה⁵, אלא יש צורך להמתין לחודש אלול; ואף-על-פי-כן אומרים בברכת חודש זה "יחדשהו כו' לשמחה", ועד שהחל משבת מברכים ישנו כבר עניין השמחה!?

ג

[...] ויש לומר הביאור בזה:

ישנו דין ששלוש שנים הוי חזקה⁶. וכיון שבני ישראל נמצאים כבר בגלות הרבה יותר משלוש שנים מזמן החורבן, היו צריכים כבר להתרגל לגלות.

ואף-על-פי-כן רואים לפועל שבמשך כל הזמן יש אצל בני ישראל רגש של געגועים ותשוקה לצאת מהגלות (אפילו אצל אלו שנמצאים בארצות הרווחה, ששם יכולים לקיים תורה ומצוות כו'), ולא רק במחשבה, אלא גם בדיבור - כפי שאומרים בתפילת שמונה-עשרה שלוש פעמים בכל יום: "את צמח דוד עבדך כו'", "ותחזינה עינינו בשובך לציון", עד "המחזיר שכינתו לציון",

וכאשר מתאספים עשרה מישראל, שזהו עניין של פרהסיא⁷, אזי מכריזים זאת בגלוי,

1. ראה גט פשוט אבן העזר סימן ככו סק"ה. הובא בפתחי תשובה שם סק"ב. ובערוך השולחן שם סט"ו. וראה גם תורת-מנחם חלק מ עמ' 292. וש"נ.
2. ראה תוספות ד"ה נפסל - מנחות כ, ב. מהר"ל - הובא ברמ"א יו"ד סימן שעו סעיף ד. מנהגים ישנים מדורא עמ' 153. שולחן ערוך אדמו"ר הזקן אורח-חיים סוף סימן קפ. סימן תלב סעיף יא. סימן תנב סעיף ד. סימן תצד סעיף טז. ועוד.

3. ירמיה ב, כד (ובפירושו רש"י) - הפטרת יום השבת קודש זה.

4. תענית כט, סוף ע"א.

5. ראה אנציקלופדיה תלמודית (כרך א) ערך אב (ד) ס"ג (ע' יט ואילך). וש"נ.

6. ראה בבא-בבא כח, א ואילך.

7. ראה גם תורת-מנחם חלק נט עמ' 208. וש"נ.

ובוודאי אומרים זאת בתפלה מתוך רגש הלב, שכיוון ש"ה' יראה ללבב"⁸, הרי מי הוא השוטה (ובלשון הידוע:⁹ "אטו בשופטני עסקינן") שיאמר זאת ללא רגש הלב?!

ולכאורה: כיוון שאמרו רז"ל¹⁰ "גלו לאדם שכינה עמהם", והיינו, שבזמן הזה נמצאת עיקר השכינה בגלות¹¹, הרי יש מעלה בחוץ לארץ לגבי ארץ ישראל, ואם כן, מהי סיבת הגעגועים?

וגם: מהי התועלת בעניין הגעגועים - וכדברי כ"ק מו"ח אדמו"ר¹²: לא מרצוננו גלינו כו' ולא בכחותינו נשוב לארץ ישראל, כך, שיש להמתין עד שיבוא זמן הגאולה, כמו שכתוב¹³ "אני ה' בעתה אחישנה"!

אך העניין הוא - שעצם עניין הגעגועים הוא עניין של נחמה: כאשר נזכרים שנמצאים בגלות (שלכן ישנו עניין הגעגועים), הרי זה פועל עניין של נחמה - שמסיימים את העבודה, ובפרט כשיודעים שנשאר רק לסיים "פכים קטנים"¹⁴, וכשמסיימים את כל הברורים (באופן שלא נשאר שום ניצוץ בגלות), אזי יוצאים מהגלות.

ובפרט כאשר עניין הגעגועים בא לידי ביטוי גם בדיבור, כנ"ל, שעלידיזה נפעל עניין זה גם אצל הנפש הבהמית (כמובן מדברי רבינו הזקן¹⁵ ש"אי אפשר לנפש האלוהית לבטא בשפתיים... כי אם עלידי נפש החיונית הבהמית כו"), ועד שמתבטא גם באכילה ושתייה, שעניינם לפעול חיבור הנשמה עם הגוף, לקשר גשמיות עם רוחניות ורוחניות עם גשמיות, ועל ידיזה פועלים בני ישראל שעניין זה ימשך גם בעולם. ולכן: בבוא חודש אב, ובני ישראל מכריזים שנמצאים בגלות ובית המקדש חרב כו' - הרי זה גופא פועל את עניין הנחמה, "מנחם אב", ובאופן ש"הפכתי אבלם לששון"¹⁶ (והיינו, שלא זו בלבד שהאבל מתבטל

ממציאותו, אלא אדרבה, שנהפך לששון), עלידי הקדוש ברוך הוא, "הוי מלכנו"¹⁷, ש"אוחז בידיו ממש איש איש ממקומו, כעניין שנאמר¹⁸ ואתם תלוקטו לאחד אחד בני ישראל"¹⁹ (שלכן אין להתיירא מאף אחד שיהיה צורך להתגונן מפניו), ומוליך אותו אל הגאולה האמיתית והשלמה, ובאופן ד"פרזות תשב וגו"²⁰, בקרוב ממש.

ד

אף-על-פי שעלידי עניין הגעגועים באים לגאולה - הרי אין זה עניין שנעשה בבת אחת, אלא במשך זמן.

וזהו גם הקישור לפרשת מסעי:

ידועה השאלה²¹ על מה שכתוב²² "אלה מסעי בני ישראל אשר יצאו מארץ מצרים": "להבין לשון אלה מסעי שהוא לשון רבים, וכתוב אשר יצאו מארץ מצרים, והרי מארץ מצרים הוא רק יציאה ונסיעה ראשונה כו"?

ובדוגמת קושיית הזוהר²³ על מה שכתוב²⁴ "כימי צאתך מארץ מצרים אראנו נפלאות": "כימי, כיום מבעי ליה, דהא בחד זמנא נפקו כו", שהרי היציאה ממצרים הייתה ביום אחד, כמו שכתוב²⁵ "למען תזכור את יום צאתך מארץ מצרים"?

ומבואר בזה²⁶, ש"כל המ"ב מסעות", "עד חנייתם בירדן יריחו", "נקרא הכל אשר יצאו מארץ מצרים", כי, תכלית היציאה ממצרים היא הכניסה לארץ ישראל, ולכן, כל זמן שעדיין לא נכנסו לארץ ישראל, והיינו, כל זמן שנמצאים עדיין בגלות, הרי זה עדיין באמצע היציאה ממצרים, עד שמגיעים לירדן יריחו²⁷, שבוה נרמזת גם הגאולה האמיתית והשלמה, כי "יריחו הוא בחינת ריח", "ולעתיד לבוא יתגלה בחינה זו", כמו

8. שמואל"א טז, ז.

9. ראה בבא"קמא פה, א. בבא"מציעא מ, א. בבא"בתרא ז, א. ועוד.

10. ספרי סוף פרשתנו (מסעי). וראה מגילה כט, א.

11. נזכר גם מדברי רבינו הזקן בעניין לאה ורחל (ראה תורה אור ויצא כב, סע"ד ואילך, ש"אחר חורבן בית המקדש שליו ישראל וגלתה עמהם השכינה, שהיא בחי' רחל, שהיא בבחינת גלות בשבעים שנים, ואינה מאירה כלל מערך הגילוי שהייתה מאירה בזמן הבית... ומכל מקום נשאר מאיר בארץ ישראל בחי' לאה... אך... הוא עלמא דאתכסיא והעלם כו". ובתורת חיים שם ל' ד: "מטעם זה יש יתרון מעלה בזמן הגלות").

12. ספר השיחות תרפ"ז ע' 169. וש"נ.

13. ישעיה ס, כב.

14. ראה גם תורת מנחם חלק ב עמ' 181 ואילך. ועוד.

15. תניא פרק לו (מז, א).

16. ירמיה לא, יב.

17. ישעיה לג, כב.

18. שם כז, יב.

19. פירוש רש"י נצבים ל, ג.

20. זכריה ב, ח.

21. ליקוטי תורה פרשתנו (מסעי) פח, ג.

22. ריש פרשתנו (מסעי).

23. חלק ג קעו, רע"א. וראה גם זוהר חלק א בהשמות סי' כה (רסא, ב), הובא באור התורה נ"ך עה"פ סק"ז (ע' תפז).

24. מיכה ז, טו.

25. פרשת ראה טז, ג.

26. ליקוטי תורה שם פט, ב.

27. בעניין זה נזכר מאמר הגמרא (בכורות נה, א): "הרי הוא אומר מעבר לירדן ירחו קדמה מזרחא, מה ירחו ארץ כנען, אף ירדן ארץ כנען".

שכתוב במשיח "והריחו ביראת ה'²⁸... דמורח ודאין²⁹, וזהו גם כן בחינת ירדן ריחו".

וכיוון שהתורה היא נצחית³⁰, ישנו עניין זה גם בעבודת האדם - כתורת הבעל-שם-טוב³¹ שאצל כל

ה

והנה, בנוגע לכניסה לארץ ישראל³⁶ נאמר³⁷ "אך בגורל יחלק את הארץ", וכן בפרשתנו: "והתנחלתם את הארץ בגורל"³⁸, "זאת הארץ אשר תיפול לכם וגו'"³⁹,

בבוא חודש אב, ובני ישראל מכריזים שנמצאים בגלות ובית- המקדש חרב כו' - הרי זה גופא פועל את עניין הנחמה, "מנחם-אב", ובאופן ש"הפכתי אבלם לששון"

ומפרש רש"י: "על שם שנתחלקה בגורל נקראת חלוקה לשון נפילה", וכמובא במפרשי רש"י⁴⁰ שזהו על דרך מה שכתוב⁴¹ "הפיל פור הוא הגורל". והעניין בזה:

גורל - הוא עניין שלמעלה מטעם ודעת, וכפי שמבאר רבינו הזקן באגרת הקודש⁴² בעניין "במאי הוי זהיר טפי"⁴³, ש"כמו שאברי האדם כל אבר יש לו פעולה פרטית ומיוחדת... כך בכל מצווה מאיר אור פרטי ומיוחד מאור-אין-סוף ברוך-הוא", ובהתאם לכך יש לכל אחד מצווה מיוחדת שבה צריך להיות "זהיר טפי", ומצווה זו היא ה"שער" וה"צינור" שעל ידם עולים כל שאר המצוות כו'⁴⁴, ומסיים, ש"יתרון האור הזה לנשמות פרטיות אינו בבחינת טעם ודעת מושג, אלא למעלה מבחינת הדעת... ודוגמתו למטה הוא בחינת הגורל ממש".

ויש לבאר דיוק הלשון "בחינת הגורל ממש":

אחד מישראל ישנם כל פרטי מ"ב המסעות במשך כללות ימי חייו במשך מאה ועשרים שנה, החל מירידת נשמתו למטה עד שמגיע אל התכלית - "והרוח תשוב אל האלוקים אשר נתנה"³².

ובפרטיות יותר ישנו עניין זה גם בכל יום ויום³³ - בשעת קריאת שמע ותפילה שזהו "עניין מסירת נפש ממש כמו בצאתה מן הגוף כו"³⁴, שאז נגאלים כל הניצוצות שנתבררו עלי-ידי עבודתו; ולא רק בנוגע לעצמו, אלא גם בנוגע לזולת - שרק אז יכולה להיות היציאה מן הגלות (שזוהי התכלית של עניין הגעגועים), כי, כל זמן שהזולת לא נתברר, אין ביכולתו לצאת מן הגלות בעצמו, כיוון שהיציאה מהגלות היא רק לאחר גמר בירור כל הניצוצות כו'³⁵.

36. ובפרטיות יותר - "ארצות החיים" (תהלים קטז, ט), לשון רבים, מלכות (אימא תתאה ומטרונותא) ובינה (יהל אור עמל תמד), שזה הוא עניין ירושלים של מטה וירושלים של מעלה שמכוונת כנגדה (ראה ליקוטי-תורה פקודי ד, א ואילך).

37. פינחס כו, נה.

38. מסעי לג, נד.

39. שם לד, ב.

40. ראה שפתי חכמים.

41. אסתר ג, ז, ט, כד.

42. סוס"ז.

43. שבת קיח, סע"ב.

44. ראה ספר השיחות תרצ"א ס"ע 264 ואילך. וש"נ.

28. ישעיה יא, ג.

29. סנהדרין צא, ב.

30. תניא ריש פרק י"ז. ובכ"מ.

31. ראה כתרי-שם-טוב בהוספות סימן ל. וש"נ.

32. קהלת יב, ז. וראה ליקוטי-תורה ריש פרשת האזינו. ובכ"מ.

33. ראה אור התורה פרשתנו (מסעי) סוף עמל א'שנב.

34. תניא פרק מא (נח, סע"א).

35. ראה גם תורת-מנחם חלק ל סוף עמל 274 ואילך. וש"נ.

מטעם ודעת, כיוון שדווקא על-ידיזה יכול להיות בירור הניצוצות כו'.

ועל-ידיזה זוכים לביאת המשיח, שגם זה עניין שלמעלה מטעם ודעת, כדאיתא בגמרא⁴⁷ "שלושה באין בהיסח הדעת... משיח כו'".

ואז יגאלו כל הניצוצות⁴⁸ באופן של גאולה שלימה, ובאופן ד"שמחת עולם על ראשם"⁴⁹ - "על ראשם" דייקא, בבחינת מקיף, כי, ככל שירבה הגילוי בפנימיות, ישארו עוד עניינים בבחי' מקיף⁵⁰ כו'⁵¹.

(משיחת ש"פ מכות-מסעי, מבה"ח מנחם-אב, ה'תשל"ו. תורת-מנחם חלק סא עמ' 102 ואילך. הנחת השומעים, בלתי מוגה)

ידוע שיש שני פירושים בעניין שהנשמה היא "חלק אלקה ממעל ממש"⁴⁵: (א) אלוקות ממש, (ב) מלשון ממשות, כמו דבר שיכולים למשש, והיינו, שגם בהיות הנשמה למטה במקום שישנו עניין המישוש, הרי היא אלוקות ממש (ובלשון הידוע⁴⁶: כפי שאלוקות נעשה בבחינת נברא).

וכמו כן יש לומר בעניין "בחינת הגורל ממש" - ממש בחינת הגורל שלמעלה מטעם ודעת, שהוא עניין עצם הנשמה; ובאופן כזה נמשך גם למטה במקום המישוש. וזהו "אך בגורל יחלק את הארץ" - שעניין הכניסה לארץ מוכרח להיות על-ידי עניין הגורל שלמעלה

47. סנהדרין צו, א.

48. שהם בדוגמת הנשמה שמעולם לא הלכה לגלות כו' (ספר השיחות תרפ"ז ע' 170. וש"נ).

49. ישעיה לה, י"ד. נא, יא.

50. ראה ליקוטי-תורה ואתחנן ז, ב ואילך. ובכ"מ.

51. חסר הסיום (המולל).

45. תניא ריש פרק ב. וראה גם תניא עם ליקוט פירושים מרבתינו נשיאנו לתניא ריש פרק ב (ע' ח ואילך). וש"נ.

46. ראה ביאורי הוזהר לאדמו"ר האמצעי פינחס קיד, ד ואילך. ולאדמו"ר הצמח-צדק ע' תקמו ואילך. ועוד.

סיכום

נמצא, שאכן גם בחודש אב יש עניין של נחמה, ואדרבה, זה הוא עניינו העיקרי.

הדברים קשורים לפרשת השבוע - "מסעי":

הפרשה נפתחת: "אלה מסעי בני ישראל". מבואר בזה, שאף שיציאת מצרים נעשתה במסע יחיד, נוקט הכתוב "אלה מסעי" בלשון רבים, שכיוון שתכלית היציאה ממצרים היא הכניסה לארץ ישראל, נקראים כל המסעות שבינתיים "מסעי בני ישראל בצאתם מארץ מצרים".

גם בעניין ה"נחמה" הנוצרת על-ידי התגברות הגעגועים לגאולה, אין הדבר מתרחש בבת אחת אלא זה הוא על-ידי כמה וכמה "מסעות".

הכניסה לארץ נעשית על-ידי "גורל" - "אך בגורל יחלק את הארץ". "גורל" הוא עניין שאיננו על-פי הסבר והיגיון. כך הוא גם בעניין ה"כניסה לארץ" ובירור הניצוצות המביא לגאולה, זו היא עבודה שצריכה להיעשות באופן של "גורל" - מתוך מסירות שלמעלה מטעם ודעת.

מנהג ישראל לכוונת את החודש בשם "מנחם-אב", שם המורה על עניין של נחמה וגאולה. מכך שהמילה "מנחם", המורה על הנחמה, קודמת למילה "אב", מובן כי ה"נחמה" היא העניין העיקרי של חודש זה.

צריך להבין: הלא בחודש זה התרחשו כמה וכמה אסונות חמורים לעם ישראל, ועד שהורו חז"ל למעט בו בשמחה, כיצד ייתכן כי עניינו העיקרי של החודש הוא "נחמה"!!

הביאור בזה:

הכמיהה והגעגועים לגאולה מעוררים וממריצים להוסיף בבירור העולם בכדי לזרז את בוא הגאולה.

לפי זה, בחודש "אב" בו גוברים הגעגועים לגאולה מחמת מנהגי האבלות והמיעוט בשמחה, גובר עניין הנחמה, "מנחם", שכן על-ידי הגעגועים נוסף בבירור העולם ובהבאתו למצב של גאולה ונחמה.

משיח וגאולה

'סיום' על הגלות

הסיומים דתשעת־הימים - הכנה לגאולה העתידה

בעמדנו בשבת 'חזק' דספר הרביעי, שבו מתחילים גם ספר חמישי [...] צריכה להיות הדגשה מיוחדת בנוגע לנקודת האחדות שלמעלה מהתחלקות.

ועניין זה בא במעשה בפועל על־ידי ההליכה בדרכיו של אהרון (שיום הסתלקותו בחודש החמישי באחד לחודש) . . לא (רק) מפני שביטול הגלות הוא על־ידי ביטול סיבת הגלות . . אלא ההדגשה דאהבת־ישראל היא - שבאה בתור טעימה ועד להתחלה דהגאולה האמיתית והשלימה הקשורה עם נקודת האחדות שלמעלה מהתחלקות, שמודגשת באחדותם של ישראל, מצד בחינת ה'יחידה' (דרגה החמישית) שבכל ישראל בשווה, שהיא ניצוץ מנשמתו של משיח, 'יחידה' הכללית.

ועל־פי־זה יש להוסיף גם בפירוש 'ומקרבן לתורה' - שהכוונה היא להקירוב ללימוד התורה דגאולה העתידה, "תורה חדשה מאתי תצא".

. . יש להשתדל במיוחד בשנה זו בעריכת הסיומים "כרוב עם הדרת מלך", לאחד רבים מישראל בשמחה לגמרה של תורה, כולל גם הקטנים (לא רק קטנים בידיעות, אלא גם קטנים בשנים) שעדיין אינם שייכים להבנה והשגה, על־דרך ובדוגמת הסיום דערב פסח שמנהג ישראל לשתף בו גם את הבכורים הקטנים.

ולהעיר, שהסיום דערב פסח אינו דוגמה בעלמא, אלא שייך גם להסיומים דתשעת־הימים - כי, הסיום דערב פסח הוא הכנה להגאולה דפסח, והסיומים דתשעת־הימים הם הכנה להגאולה העתידה.

(משיחת שבת פרשת מטות־מסעי, ב' מנחם־אב ה'תשנ"א; ספר השיחות תנש"א כרך ב, עמ' 719-717)

כבר יצאו בוודאי ידי חובת הגלות...

לאחר אריכות וקושי הגלות ביותר וביותר, "כלו כל הקיצין", ולאחר ריבוי "מעשינו ועבודתנו כל זמן משך הגלות", כולל ובמיוחד עבודת התשובה, הרי "הבטיחה תורה שסוף ישראל לעשות תשובה בסוף גלות", ואין לך אדם מישראל שלא הרהר כמה וכמה הרהורי תשובה - בוודאי ובוודאי שכבר יצאו ידי חובת גלות, ותיכף ומיד נעשה "והצילו העדה", ו"פוטרים אותו", היינו, שכל בני־ישראל יוצאים מהגלות ובאים אל ארץ אחוזתם, בגאולה האמיתית והשלימה...

ויש להוסיף, שעניין זה מרומז גם בסיום וחזרתם פרשת מסעי וכל ספר במדבר - "אלה המצוות והמשפטים אשר ציווה ה' ביד משה אל בני־ישראל בערבות מואב":

סיום ספר במדבר, הבא בהמשך לסיום הספר שלפניו (ויקרא), "אלה המצוות אשר ציווה ה' את משה אל בני־ישראל בהר סיני" - בא וכולל הספרים שלפניו (כפשטות הכתוב דסיום הספר - "אלה המצוות והמשפטים אשר ציווה ה' גו'"), כי ספר החמישי הוא "משנה תורה", שחוזר וכולל מה שנאמר בספרים שלפניו.

ויש לומר, שסיום ד' הספרים בפרשת מסעי שבסיום ספר במדבר רומז גם לסיום "מעשינו ועבודתנו כל זמן משך הגלות" - ד' גלויות, כידוע שעניין הגלות נחלק בפרטיות לד' מלכויות וגלויות (וגלות מצרים הרי הוא שורש ומקור דד' המלכויות והגלויות), אשר, על־ידי מעשינו ועבודתנו מהפכים ד' הגלויות לד' גאולות, ד' לשונות של גאולה.

(משיחות ש"פ מטות־מסעי, מבה"ח מנחם־אב ה'תשמ"ט; התוועדויות ה'תשמ"ט, כרך ד, עמ' 67-64)

ניצוצי רבי

מאת הרב מרדכי־מנשה לאופר

גיוס 'שותפים' לעבודת ליובאוויטש באנגליה

שתי יחידויות לא שגרתיות, אחת מהן חשאית
בצהרי יום י"ז סיון תשמ"ו • אוסף מענות נדירים

קיימת ההבטחה אשר "ארבע הידות יהי לכם", כלומר, כשנותנים (על דרך משל) מאה לירות לצדקה, נותן אחר־כך הקב"ה ארבע פעמים ככה, ארבע מאות לירות כנגד זה. הנותן מיליון לירות לצדקה, יקבל מהקב"ה ארבעה מיליון לירות.

"תחסכו ממני את הדאגה"

הדברים הבאים כווננו כנראה לראש המשפחה: כאן קיימת לפניו ההזדמנות - אינני יודע מה גודל התיאבון שלכם, אבל בכל אופן - יקבל ארבע פעמים כנגד נתנתו לצדקה. ויעזור השם־יתברך שתעשו זאת מתוך שמחה וטוב לבב.

ושוב המשיך הרבי:

תודה חמה [נתונה לכם] באם בין הצדקות שהנכם נותנים תתנו גם עבור המוסדות שמתנהלים ברוחו של כב' קדושת מורי וחמי אדמו"ר.

שכן למרות שמצד החיוב ליתן צדקה יכולים אתם לצאת גם בנתינה למקום אחר, אבל אז הייתי צריך לחפש מישור אחר [שיסייע למוסדות חב"ד] - תחסכו ממני, אפוא, את העוגמת־נפש ותחסכו ממני את הטירחה והדאגה.

ובסיום אמר הרבי:

תמסרו פ"ש [פרישת שלום] ממוסדות ליובאוויטש בלונדון, ולא כמו אחד שנמצא בחוץ, אלא כאחד שנמצא בפנים...

גביר שותף

שנתיים וחצי חלפו מאז ובחודש אלול תשמ"ג נקלעו מוסדות ליובאוויטש בלונדון לקשיים וחובות גדולים.

הכל החל ב'יחידות' ביום חמישי, טו"ב (י"ז) שבט תשמ"א, של משפחת אחד הנגידים מלונדון שהתגורר בסמיכות ל'בית ליובאוויטש' בעיר. הלה הגיע עם משפחתו לרגל חתונת הבן. הרבי ניאות לקבלם למרות שבאופן כללי לא התקיימו כבר כמעט יחידויות פרטיות.

ה'יחידות' עצמה ('שיחות קודש' תשמ"א כרך ב' עמ' 795 ואילך) כללה ג' חלקים: בחלק הראשון - דיבר הרבי על מעלת שמחת נישואין, חתן וכלה, ובירך את הנוכחים ובסיום הדברים העניק לכל אחד מהם שטר של דולר.

[כאן בירך הנגיד את הרבי שיהיה לו כח להנהיג את כלל ישראל על כתפיו]

והרבי הגיב:

כח מעניק השם־יתברך, אך [החזקת ה]תורה צריכה להיעשות ע"י בני ישראל, אתם ומשפחתכם... ולכך אני זקוק לעזרתכם]

ארבעה מיליון לירות

בחלק השני - הציג הבן מרדכי שאלה בנושא בחירה חופשית והשגחה והרבי השיב לו בהרחבה ובפרטיות [ובסיום הביאור הפטיר: "ובביאור זה פתרו שאלות רבות"...], ומכאן עבר לחלק השלישי - מעלת הצדקה והנצחיות שבה.

הרבי ציין שנושא הצדקה חדר גם בין אומות־העולם עד שמלכות אנגליה מעניקה עיטור כבוד לאלה הנותנים ממון רב לצדקה. בין כה הדבר מעורר גם אצל יהודים להוסיף בנתינת צדקה.

וכאן הוסיף הרבי:

עם שובו של מר גארמאן לביתו בכ' אלול תשמ"ג נועד עמו ר"נ סודאק, בהשתתפות אביו ואחיו, ליבנו את הנושא, והגיעו למסקנה, שבכדי להגיע לסכום הנזכר - סכום שאינו ברשותם עדיין כאמור - יצטרכו להשקיע, יחד עם שותפים נוספים, ברכישת איזו חברה, ולאחר שיפתחוה וכו' - הנה מהירווחים שיניבו ממכירתה, יוכלו להפריש את הסכום הנזכר; אמנם בכדי לחזק את ההתחייבות, הוחלט והוסכם (ובכל התוקף באמצעות קנין וכו') שיהא נחשב כאילו נמסר כל הסכום לרב סודאק, אלא שהוחזר להם בתורת הלוואה עד לזמן שיוכלו להחזירו, ובתור דמי קדימה - ישלחו בימים הבאים סך 5,000 לירות שטערלינג (שנתקבל בכ"ד אלול). - לאחר שסיימו ללבן את הדברים וההתחייבות וכו', שתו לחיים מהמשקה שרבינו העניק להם בשבת קודש.

בימים הבאים חיפש מר גארמאן שותפים להשקעה, כאשר התנאי שמציב לפניהם - שמהירווחים שיניב העסק, יפרש מיליון ל"ש למוסדות ליובאוויטש. זמן קצר חלף מאז ובכ"ט תשרי תשד"מ קיבל הרב סודאק מענה מרבינו בנושא אחר, ובשולי המענה הוסיף רבינו: "ההמשך דגארמאן שי"?".

בז' מרחשון תשד"מ כתב רנ"ס במכתבו דו"ח, ש"איתמר שי' גארמאן אמר לי אשר מאז שהתדברנו משתדל במאד בכל מיני אופנים כו", ובהמשך לזה כתב אודות ההשקעה ברכישת העסק המדובר, שעומדת עתה לצאת אל הפועל. ושוב: ב"ז מרחשון טלפן אליו מזכירו של הרבי הרב רחמ"א חדקוב, ואמר לו, שעל מה שכתב "מאז שהתדברנו כו" - ציין הרבי לברר אצלו "מה הם פרטי ההתדברות".

כאשר החל לסקור את הענין מתחילתו, ביקש ממנו המזכיר לחכות קצת, ולאחר מספר דקות, שבמהלכן שמע הרב סודאק ששפופרת טלפון נוספת הורמה (כלומר שהרבי מאזין לשיחה), הורה לו המזכיר להמשיך בסקירתו (וסיפר רנ"ס שבמהלך סקירתו שמע איזה פעמים את הרבי מתעניין: "נו", "מה" וכיו"ב).

התחייבות - "לא בשמי"

יותר משנתיים וחצי חלפו, בהן פיתחו את העסק וכו' והגיע זמנו להימכר ברווחים נאים, והתקרב עת מילוי ההתחייבות הנ"ל - בערב שבת קודש פרשת בהר, פסח שני תשמ"ו, כתב הרב סודאק לרחמ"א חדקוב אשר מר גארמאן ושותפיו מבקשים למסור

הרה"ח ר' נחמן סודאק שוחח עם המשפיע הרה"ח ר' מנחם מענדל פוטערפאס ושניהם ניגשו לאותו גביר להזכירו את דברי הרבי מאז, אלא שהפגישה לא הניבה את התוצאות המקוות.

הרב סודאק החל לחפש - בהשראת דברי הרבי באותה יחידות "צריך לחפש משהו אחר" - נדיב שותף אחר וביום ט' אלול ניגש אל מר איתמר גארמאן והציע לו להיות השותף השני.

הלה התעניין באיזה סכום מדובר והרב סודאק אמר לו "מיליון לירות (שטערלינג)", הסכום אותו הזכיר הרבי במהלך ה'יחידות' דתשמ"א. ר' איתמר השיב כי מחד אין באפשרותו לתת עכשיו סכום כזה, אך מאידך הוא ינסה לעשות 'כלים' כדי שהדבר יתאפשר, יתייעץ עם אביו (ר' יעקב חיים) ואחיו (אלחנן צבי) ויכתוב לרבי, ובאם הרבי יאשר שהוא יהיה השני שזוכה "לחסוך עוגמת נפש כו" הנה מסכים הוא לקבל זאת על-עצמו בשמחה.

בט"ו אלול תשמ"ג כתב מר גארמאן לרבי באותו נושא (הוא שהה באותם ימים ב'770) בין שאר הפרטים שדיווח.

למחרת, ט"ז אלול כתב לו הרבי:

- (1) [על כללות הענין -] ויהא בשעה טובה ומוצלחת.
- (2) [בנידון עסקיו -] יברר מתי ה"מארקעט" בהמדינה מתאים לזה.
- (3) [בנידון סכום התרומה -] כל הסכום שתאמר ההנהלה בלונדון בהוספת - 36 לירות.
- (4) [על איחוליו -] וכל המברך כו'.

התעניינות עקבית

בערב שבת קודש פרשת תבוא, י"ז אלול תשמ"ג - למחרת קבלת המענה, כתב מר גארמאן לרבי שלאחר ששוחח על-יך עם אביו ואחיו, החליטו שמקבלים על-עצמם בשמחה את כל הנ"ל, כולל אודות הסכום וכו', ועוד באותו היום (לפני הדלקת נרות) קיבל את המענה:

נתקבל ותשואתי'יך על הבשורות טובות, והבטיחו רז"ל בכל כיו"ב - שהקב"ה עוזר, ושיהי' בשמחה וט"ל. אזכיר עה"צ.

בש"פ תבוא, ח"י אלול תשמ"ג - בעת ההתוועדות - נתן לו רבינו בקבוק משקה, ואמר אשר זהו our new venture [- עבור המיזם החדש שלנו].

שיחה באנגלית

בבוקרו של יום ט"ב סיון תשמ"ו, לפני תפלת שחרית, הגיעו מלונדון הרב סודאק, מר גארמאן, אביו ושנים משותפיו; והשאר הצטרפו מאוחר יותר.

לאחרי תפלת מנחה נכנסו כל הקבוצה (האנשים והנשים) ל"גן עדן התחתון" [החדר שלפני חדרו של הרבי]. מר איתמר גארמאן הודה בשם כל הקבוצה על גודל הזכות שזכו, ואשר תקוותם ותפלתם שגם להבא יזכו למלא שליחויות הרבי ואף במידה גדולה יותר, ומסר לרבי את הצ'ק (אותו השאירו התורמים פנוי, בכדי לאפשר לרבי למסור זאת לאיזה מהמוסדות שירצה).

הרבי קיבל את הצ'ק בפנים מאירות, ובירכם "שיהי' כל הנ"ל" בבריאות טובה ופרנסה טובה והרבה נחת מכל־אחד־ואחת מבני המשפחה". לאחר מכן אמר בפניהם שיחה (ובתחלתה הקדים, ש"תקוותי שאדבר בפניהם באידיש באופן שכולכם תבינו, לכל־הפחות [את] רגשותיי, אם לא המילים ממש"; אמנם בפועל עבר רבינו לדבר באנגלית).

תוכן השיחה:

בעמדנו בחודש שבו ניתנה התורה, והרי ה"צדקה היא כללות כל התורה שנק' בשם צדקה" - הזמן מתאים במיוחד להוספה בצדקה, אשר זה גם מביא להוספה בהבנת התורה ולקבלת כל הברכות הקשורות עם התורה.

בתחלת הסדרה של שבוע זה, פרשת "בהעלותך את הנרות", מדובר אודות המנורה הטהורה:

שבעת קני המנורה מרמזים על הסוגים השונים שבבני־ישראל, מארי תורה ומארי עובדין טבין וכו'. אמנם ביחד עם זה - נעשתה המנורה "מקשה אחת זהב טהור", והאור שהועלה בהם הי' באופן ד"אל מול פני המנורה (גר האמצעי) יאירו שבעת הנרות"; אשר כל זה מדגיש את האחדות שבבני־ישראל, וגם מסמל אשר כל־אחד־ואחד מבני ישראל הוא "זהב טהור", וכל־אחד־ואחד בכוחו להאיר את עצמו - ועלי־די־זה את העולם שמסביבו - באור המנורה הטהורה היוצא מבי־המקדש; וכתוצאה מהיותו אור טהור הבא ממקום קדוש - גם מאירה ללא מאמץ וקושי מיוחד.

ואור זה, כפי שרש"י מסביר, הועלה במנורה באופן אשר לאחר שאהרן הכהן הדליקה - שוב לא הי' צורך בו עלי־מנת שתישאר דלוקה, שזהו "עד שתהא שלהבת עולה מאליו"; וזה גם מרמז, שברגע שמתווסים את הדרך לאחד מבני, שוב אינו צריך לעזרה ועידוד נוסף, כיון שירש את כל הכחות

לידי הרבי את הסכום לו התחייבו. וכך כתב: "ביקשוני במאד לעזור להם למסור לידי רבנו את הסכום הנ"ל; ובהיות ואין עכשיו יחידות - הציעו אולי בהפרוזדור מבחוץ, או על יד הדלת, או באיזה אופן שיהי, או בעת התועודות - העיקר למסור לידי רבינו", והוסיף לכתוב ש"רוצים לבוא": איתמר ש' גארמאן, ושותפיו - חנוך שולדנפריי, אריה לייב ליפקין, יצחק צבי וויילדער וזלמן מרגלית; ורצונם שאסע יחד אתם".

שבוע וחצי אחר־כך טלפן הרב חדקוב להרב סודאק והודיע לו שרבינו הסכים שיבואו, והוסיף, שבאם יבואו ביום שנוסע לאהל - יאחר או ידחה הנסיעה; כן הודיע הרב חדקוב, שלגבי מקום הפגישה - סימן רבינו על מכתבו שתתקיים "על יד הדלת בהפרוזדור" ועל רשימת האנשים ש"רוצים לבוא" - כתב: כל השמות.

בכ"ח אייר תשמ"ו כתב רנ"ס לרב חדקוב ש"ביקרתי תמול אצל איתמר ש' גארמאן ומסרתי לו אודות הסכמת רבינו שיבואו למסור לידי רבינו את הפלעדז... וכן הסברתי אשר אין זה רק עבור הכספים, כי על רבינו אי אפשר לפעול איזה ענין ע"י כספים... ואמרתי לו אשר זה בטח בעיקר על להבא לבסס כל עניני ופעולות ליובאוויטש במדינה כאן באופן גדול ומורחב... ותיכף־ומיד שתהי' התחייבות לסך כפול מהנ"ל"; ובהמשך מכתבו: "היום שהם הציעו לבוא למסור לידי רבינו הוא במשך שבוע של פ' בהעלותך, ובאם מתאים, אולי יום ג' י"ז סיון".

ימים אחדים אחר כך, בג' סיון תשמ"ו טלפן הרב חדקוב להרב סודאק והודיע לו שעל מה שכתב במכתבו שאמר למר גארמאן אשר [הכוונה בהסכמת הרבי לפגישה היא אשר] "ותומי" שתהי' התחייבות לסך כפול מהנ"ל" - הקיף הרבי תיבות אלו, וכתב: **! ? בודאי שלא אמר זה בשמי כלל וכלל.**

ובענין ההצעה לאיזה יום תיקבע הפגישה - אישר הרבי שיהי' זה:

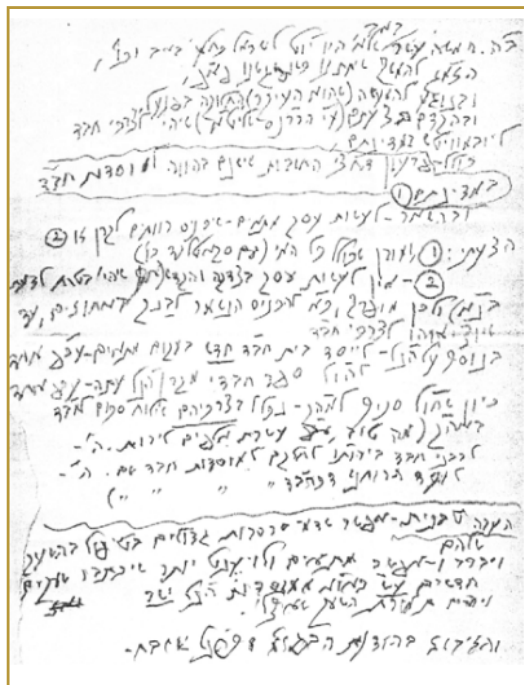
במשך שבוע של פ' בהעלותך את הנרות... יום ג' שהוכפל בו כי טוב, לאחר־תפלת מנחה, י"ז - טו"ב סיון.

בעש"ק נשא, י"ג סיון תשמ"ו, כתב הרב סודאק לרבי בפרטיות אודות הבאים למסור התרומה, ופ"ג עבור כאו"א מהם. - בראש מכתבו זה, כתב הרבי: בטח סודר כמתאים להאורחים שיי', הסדר לאחר פגישתינו (ולפני זה), בכדי שילכו לאהליהם שמחים - וטובי לב. וד"ל. אזכיר לכהנ"ל עה"צ.

מה לעשות בכספי התרומה?

בחודשים שלאחר הפגישה דיווח הרב סודק מספר פעמים על ההתפתחויות מאז הפגישה המיוחדת אצל הרבי.

כך לדוגמא, בכ"ג סיון תשמ"ו, כתב לרבי אשר

מענה הרבי בכתב יד קודשו

משפחת גארמאן (וכן אחד השותפים) "התדברו תמול ביניהם בהמשך להיחידות שהי' להם בשבוע העברה טו"ב סיון, ומקבלים על עצמם התחייבות מהמשפחה לסך של 2 מיליון ל"ש... באופן ההתחייבות הקודמת אשר ת"ל עלה בידם למלאות בשמחה". - על מכתב זה נתקבל המענה בט"ו מנ"א (ע"י הטלפון):

נתקבל ות"ח על הבשו"ט, ואזכיר עה"צ לבשו"ט בכל זה ובהוספה.

בעש"ק ואתחנן, יו"ד מנ"א תשמ"ו, שלח הרב סודאק לרבי תזכיר ("מעמאראנדום") מהעסק החדש של מר גארמאן ושותפיו, שעל זה כתב רבינו:

נתקבל ט"ו באב. אזכיר עה"צ לבשו"ט בזה.

במכתבו מאותו היום הנ"ל דיווח הרב סודאק אודות הכספים שמסרו התורמים לרבי - "אולי להכניס זה

והאפשרויות להאיר את האור בנפשו ואת העולם מסביבו.

בשמעי מהלך הענינים שהביאו למסירת השעק, רואה אני שלא הי' צורך במאמץ מיוחד לעורר אתכם לנתינת סכום זה, ועוד בלי כל פרסום, פרסומת או קבלת מדלי' כלשהי, ואף-על-פי-כן תקוותי, וגם בטוחני, שבחפץ לב - וכפי שאמר מר גארמאן - תמשיכו גם להבא בכיוון זה, ואף במדה גדולה יותר.

ככל יהודי - מורגל אני לא להסתפק בקבלת דולר אחד, ובטח זה משמש גם "התחלה טובה" עבור שני דולרים. והוא הדין לגבי מיליון אחד ושני מיליון לירות שטערלינג - ואף יותר - בעתיד הקרוב, וכפי שאמר כ"ק מו"ח אדמו"ר שכשהקב"ה רואה שיהודי מחליט לתת סכום מיוחד עבור דבר טוב - אף שברך הטבע אין הדבר באפשרותו להגיע לסכום זה - הקב"ה, שהוא כל יכול, פותח עבורו צנורות ומקורות השפעה בכדי להגיע לסכומים כאלו שלא רק שיוכל לקיים את הבטחתו, אלא אף מבטיח באותו יום ובאותו שעה שבעתיד אף יעשה טוב יותר. הרי רואים הנכם, שלא רק שאיני מסתפק בכפליים, אלא - כמה שרק אפשרי.

השי"ת יברך את כאו"א מכם לילך מחיל אל חיל, וכאמור לעיל - מתוך בריאות טובה, פרנסה טובה, והחשוב מכל - נחת מתוך עונג מכל בני המשפחה; והשם יתברך יברך את כאו"א מאתנו שניפגש שוב בקרוב בנסיבות טובות, והטובה מכולם - שיחד עם משיח צדקנו נלך לארצנו הקדושה, ושם גופא בירושלים עיר הקודש, ולאחריו בבית המקדש, ושם נחזה כמו עינינו - לאורך ימים ושנים - איך שאהרן הכהן או אחד מבניו מדליק את המנורה הקדושה על כל שבעת נרותי'.

תסלחו לי על שאני מקבל אתכם באופן מצומצם זה, שזהו מפני שכולנו נמצאים בגלות, אשר לכן אין לי ברירה אחרת.

לאחר שיחת ה'יחידות' חילק הרבי משקה, וכן שטרות לצדקה, לכל אחד ואחת מהנוכחים.

בתום הפגישה התאספה הקבוצה באחד הבתים הסמוכים, כדי לומר לחיים ולהתוועד וכו'.

במהלך ההתוועדות טלפנו ממזכירות הרבי לרב סודאק להודיעו שנתקבלה עבורו הוראה. בבואו למזכירות, נאמר לו שהרבי הורה למסור אשר יסביר לקבוצה את הענין של "עד שתהא שלהבת עולה מאלי" (שנתבאר בשיחה).

לעת עתה [=להפקיד] למקום שיוכלו לקבל ריבית עד שיוציאו את הכספים". ועל זה הגיב הרבי: "כבר נענה לאחר התועדות בט"ו במנ"א, שבטח שם הובא" - הוא המענה הא' שבאגרת הבאה.

הכוונה לתשובה מקיפה ומדוקדקת בקשר להתנהלות שסביב התרומה, אותה כתב הרבי ביום ט"ו במנחם אב תשמ"ו (היכל מנחם כרך ג' עמ' קמה"ז):

ב"ה

חמשה עשר באב, שלא היו ימים טובים לישראל
כחמישה עשר באב וכו'
הזמן גרמא להמשך שיחתנו כשנפגשנו פנים אל פנים,
ובהנוגע להמעשה (שהוא העיקר), החלוקה בפועל,

ובהקדם הצעתם (על ידי הרב ר' נחמן סודאק שליט"א) שיהי' לצרכי חב"ד ליובאוויטש במדינתם, כולל - פרעון דחצי החובות שישנם בהווה למוסדות חב"ד במדינתם (1)

ובהשאר - לעסוק עסק מתאים - שיכנים רווחים לקרן זו (2)

הצעת: (1) ומובן שכולל כל האי (גם סקאטלאנד כו')

(2) - אין לעשות עסק בצדקה והקדש (אף שיהיה בטוח לדעת בני אדם) ולכן מופרך, כי אם להכניס הנשאר לבנק באחוזים, עד שיוציאוהו לצרכי חב"ד. בנוסף על הנ"ל - לייסד בית חב"ד חדש במקום מתאים - על כל פנים אחד.

להוציא לאור ספר חב"די מקרן הנ"ל עתה - על כל פנים אחד.

כיון שחנ"ל סניף לאה"ק - נכלל בצרכיהם שילוח סכום לחב"ד באה"ק (מה טוב, על כל פנים עשרת אלפים לירות. ה' [אלפים] - לרבני חב"ד בירושלים תבנה ותכונן לחלקם למוסדות חב"ד שם. ה' [אלפים] - לוועד הרוחני דכפר חב"ד לחלקם למוסדות חב"ד שם).

הערה טכנית - אפשר שדמי סרסרות גדולים בטיפול בהשעק שלהם.

ויבררו - אפשר מתאים ולויענט [=וכדאי] יותר שיכתוב שעקים חדשים עלישם כל אחד ואחד ממוסדות הנ"ל ישר, ויהיו תמורת השעק שאצלי. והזירוז בהודעת הבפועל ממש דכהנ"ל ישובח.

המוכיר הרב יהודה לייב גרונר שהעתיק את התשובה לרב סודאק, הוסיף בעל פה בשם הרבי, כי יש לקרוא אסיפה מאלו המעורבים בדבר, ולמסור

להם את ההצעות שעלו ולקבל החלטות, אם אפשרי בו ביום, מה שיגרום לרבי שביעות רצון רבה.

ואכן, תיכף ומיד לאחר קבלת התשובה, נפגש הרב סודאק בביתו של מר גורמן עם חלק מהתורמים וקרא בפניהם את תוכן תשובתו של הרבי.

התורמים דנו ושקלו את צדדי הדברים ולבסוף החליטו לשנות את תכנית חלוקת הכספים בהתאם לרצונו של הרבי:

(א) לשלם חצי מהחובות של מוסדות חב"ד בכל אנגליה.

(ב) לא לעשות עסקים עם חציה השני של התרומה, כיון שמדובר בכספי צדקה והקדש.

(ג) הוחלט לייסד שני בתי חב"ד חדשים (מתאים ולאור מה שהרבי כתב "על כל פנים אחד").

(ד) להוציא לאור שני ספרי חב"ד חדשים מכספי הקרן (גם זה לאור דברי הרבי "על כל פנים אחד").

(ה) הוחלט לשלוח לארץ הקודש 18,000 לירות שטערלינג.

עוד שמו אנשי העסקים לבם להערתו של הרבי על גובה דמי התיווך של פדיית הצ'ק, ומצאו כי הוא עומד על שני אחוז, סכום נכבד בהחלט. הם החליטו אפוא לכתוב המחאות חדשות היישר למוסדות חב"ד, כאשר הם מבקשים שההמחאה הגדולה שמסרו, תישאר ברשותו של הרבי.

מיד עם קבלת ההחלטות, נמסרו אלו לרבי, והרבי מיהר להשיב (היכל מנחם שם עמ' קמ"ז):

נתקבל תיכף בחזרתי מן הציון הקדוש, וגרם כפשוטו שמחה רבה.

ודבר בעתו - "חמשה עשר באב" ש"לא היו ימים טובים לישראל כחמישה עשר באב וכו'".

ובמיוחד שהוסיפו - כציווי היום להיות "מוסיף" ושכרם תיכף ומיד בתיבה השניה לה "יוסיף" "חיים על חייו".

סיום המשנה והגמרא.

ויהי רצון שיקויים הסיום דהנ"ל ממש "בית המקדש שיבנה במהרה בימינו" ו"כל אחד ואחד מראה באצבעו ואומר זה הוי' קיוונו לו גוי' נגילה ונשמחה בישועתו"

- גם הסיום ממש דפרש"י ותוספ[ו]ת שם.

בלי נדר אמסור על הציון הקדוש תיכף לחמישה עשר באב, ויבשרו טוב.

(כל החומר נדפס ע"י ועד הנחות בלה"ק לש"פ פינחס תשע"ד - עפ"י רשימת הרב נחמן סודאק ז"ל)

פרשת מסעי

אלה מסעי בני־ישראל (לג,א)

אומר הבעל־שם־טוב:

כל יהודי עובר ארבעים ושניים מסעות במשך חייו, מ"אשר יצאו מארץ מצרים", היינו לידתו, עד שמגיע ל'ארץ־ישראל', ארץ החיים העליונה.

ואם תשאל: הרי בין המסעות היו כאלה שבהם חטאו בני־ישראל, כמו "קברות התאוה", וכיצד אפשר לקבוע שכל יהודי מוכרח לעבור 'מסע' זה בחייו? דע לך, שכל המסעות מצד עצמם הם דרגות נעלות, וכמו "קברות התאוה", שמורה על קבורת וביטול כל התאוות; אלא שבני־ישראל הפכו חלק מהם (במעשיהם הרעים) מטוב לרע.

מוסיף כ"ק אדמו"ר נשיא דורנו:

המסעות שכבר עברו - הרי ידע איניש בנפשיה איזה מהם ניצל לטוב ואיזה לא; אך בנוגע למסעות שעליו עוד לעבור אותם - בידו לנצל את כולם לטוב.

(לקוטי שיחות כרך ד עמ' 1083)

ויעל אהרן הכהן אל הר ההר על־פי ה' וימת שם... בחדש החמישי באחד לחדש: ואהרן בן שלוש ועשרים ומאת שנה במותו (לג,לח"ט)

בפרשת חוקת (כ) מסופר בקצרה על פטירתו של אהרן, ואילו כאן מוסיפה התורה כמה פרטים: יום ההסתלקות (ראש־חודש אב), אופן ההסתלקות ("על־פי ה'", מיתת נשיקה), וימי חייו (קכ"ג).

לפנינו דוגמה בולטת לכלל הידוע שפרשת השבוע שייכת לזמן בשנה שבו קוראים פרשה זו. שכן פרשתנו נקראת תמיד בסמיכות לראש־חודש אב, יום ההסתלקות של אהרן.

(לקוטי שיחות כרך ח, עמ' 198)

שש ערי מקלט תהיינה לכם (לה,ג)

שש מצוות... חיובן תמידי... ואלו הם: א. להאמין בה'. ב. שלא להאמין לזולתו. ג. לייחדו. ד. לאהבה אותו. ה. ליראה אותו. ו. שלא לתור אחר מחשבת הלב וראיית העיניים. סימנם, שש ערי מקלט תהיינה לכם (הקדמת ספר החינוך)

מצוות תמידיות אלו מתקנות את הפגם של חטא עץ הדעת, שהוא פגם תמידי עד סוף כל הדורות, כידוע; ואף ערי מקלט מתקנות פגם זה. שכן חטא עץ הדעת הוא שורש כל החטאים, ו"מכה נפש בשגגה" רומז לכל חטא: כל חטא גורם ל'מיתה', שכן החטא מפריד את החוטא מאלוקים חיים, והחטא אינו אלא 'בשגגה', שהרי סיבת החטא היא הרוח שטות שהתגבר על החוטא.

(לקוטי שיחות כרך ד, עמ' 1330)

ועוד:

המצוות התמידיות משמשות כ'עיר מקלט' מפני 'גואל הדם', היינו היצר הרע (שהוא גם השטן וגם מלאך המוות), המתגבר על האדם תמיד כל היום. ויש שש מצוות דווקא, שכן עיקר הזהירות צריכה להיות בששת ימי המעשה, שאז עסוק האדם בענייני העולם.

(שיחת ש"פ מטו"מ תשמ"ז. התוועדות תשמ"ז כרך ד, עמ' 133)

כי אני ה' שוכן בתוך בני־ישראל (לה,לד)

גלו לאדום - שכינה עמהם (ספרי)

"גלו לאדום" - כשאדם עושה מעשה אדום, "שכינה עמהם" - הוא מוריד לשם את הניצוץ האלוקי שבשמתו.

(תניא פרק יז)

"וכל מעשיך יהיו לשם שמים"

רבי יוסי אומר: יהי ממון חברך חביב עליך כשלך, והתקן עצמך ללמוד תורה - שאינה ירושה לך, וכל מעשיך יהיו לשם שמים (פרק ב, משנה יב)

פירש רבנו עובדיה מברטנורא:

התקן עצמך ללמוד תורה - שלא תאמר, הואיל ואבי חכם ואבִי־אבי חכם, תורה חוזרת לאכסניה שלה, ואיני צריך לבקש אחריה.

וכל מעשיך יהיו לשם שמים - אף בשעה שאתה עוסק באכילה ושתייה ובדרך־ארץ, לא תכוון להנות גופך, אלא שתהיה בריא לעשות רצון קונך.

פירש כ"ק אדמו"ר:

"וכל מעשיך יהיו לשם שמים" - ישנם ענייני העולם שמשורת־הדין אין אדם חייב לברך עליהם (ואסור לברך עליהם, משום ברכה לבטלה). והתנא מלמדנו, שמצד מידת חסידות חייב אדם להזכיר "שם שמים" בכל מעשיך, גם אלו שאינם חייבים בברכה, על־ידי זה שאומר "ברוך ה'", "תודה לא־ל", וכיוצא בזה.

(מהתועדות שבת־קודש פרשת מטות־מסעי תש"מ - בלתי מוגה; ביאורים לפרקי־אבות, כרך א, עמ' 119)

"וכל מעשיך יהיו לשם שמים" - המפרשים כתבו שזו העבודה ד"בכל דרכיך דעהו". אמנם בפרטיות יותר הם שני אופני עבודה.

"וכל מעשיך יהיו לשם שמים" הוא שאכילת האדם (על־דרך משל) היא לשם שמים, והוא גם עובד את ה' בכוח האכילה, אך האכילה עצמה היא דבר חול, לא מצווה. ואילו "בכל דרכיך דעהו" הוא - שידיעתו את

ה' היא באכילה עצמה, והיא נעשית בדוגמת אכילת שבת, סעודת מצווה, אכילת קודשים וכיוצא בזה, שהם עצמם מצווה.

[...] ושני אופני עבודה אלו תלויים במידת הכרת האדם באחדותו של הקב"ה. בשעה שאדם בא לידי הכרה שכל מציאות העולם היא אמנם הארה בלבד מהכוח האלוכי, אבל בכל־זאת היא בבחינת "טפל" על־כל־פנים - אז כל מעשיו הם "לשם שמים" בלבד (בדוגמת דבר טפל שכל מציאותו היא בשביל העיקר, אבל הוא טפל על־כל־פנים). ואילו כשמכיר ומרגיש ש"אין עוד מלבדו", שהעולם הוא אין ואפס לגבי הקב"ה ואינו נקרא אפילו בשם "עוד" שהוא לשון טפל, גם דברי הרשות נעשים בקדושה.

(ליקוטי שיחות, כרך ג, עמ' 931, 907; ביאורים לפרקי־אבות, כרך א, עמ' 120)

"וכל מעשיך יהיו לשם שמים" - יש לפרש הדיוק "כל מעשיך", שהכוונה לא רק כל המעשים שלך, אלא גם שכל מעשה עצמו יהיה כל־כולו לשם שמים. שכן אם יש חלק קטן במעשה שאינו לשם־שמים - הרי זו "עבודה שורה לו", היות שהוא ההפך של "אני נבראתי לשמש את קוני".

(ספר־השיחות תשנ"ב, כרך א, עמ' 220; ביאורים לפרקי־אבות, כרך א, עמ' 120)

הילולת האריז"ל החי

'שמירת הלשון' בדיבור על יהודי • 'מלחמת מדין' באמצעות אהבת ישראל • דיבורים והוראות לרגל הילולת האריז"ל • רזין דרזין - עד למטה ביותר

שבת פרשת מטות מסעי, ב' מנחם-אב

בשעה 13:30 בערך ירד הרבי להתוועדות. את דבריו פתח בברכה, בהתאם לכלל ש"פותחין בברכה", ובפרט בימי בין המצרים, ימים הזקוקים לברכה. את הברכה יש למצוא בתורה שהתחלתה באות ב"ת - ראשי תיבות 'ברכה'. ובתורה עצמה, בפרשת השבוע, כפתגם הידוע ש"צריכים לחיות עם הזמן" - עם עניני התורה השייכים לשבוע זה - פרשת השבוע. בתחילתה של פרשת השבוע מובא ענין הנדרים, ממנו למד הרבי הוראה נפלאה במעלתן של ישראל.

ענינו של נדר הוא שעל ידו נהפך כל דבר לקדושה. הדבר שהיה עד עתה חולין הופך לקדוש. כל זה נעשה על ידי יהודי שמוציא בפיו את הנדר ובוה ממשיך קדושה על הדבר הנדר. בזה מודגשת מעלתו של היהודי, שהרי כל יהודי, אפילו גר וקטן לפני בר מצווה ובכל מצב, גם יהודי ש"נטמע בין העכו"ם" רח"ל, בכל מקום - גם בחוץ לארץ, ובכל זמן - גם בזמן הגלות, ובכל לשון - גם בלשון עם זר, יכול הוא בדיבור בלבד, ללא כל עשיה, להמשיך בכל דבר את קדושת הנדר מדאורייתא. ומכאן למדים עד כמה "אשרינו מה טוב חלקנו" של כל יהודי. וטעם הדבר הוא כי לכל יהודי יש נשמה שהיא "חלק אלוהה ממעל ממש".

דבר נוסף, אמר הרבי, לומדים מעניין הנדרים, שנפעלים על ידי דיבורו של יהודי, עד כמה יש להיזהר ב"שמירת הלשון", שכן כוחה רב לשני הכיוונים... הרבי הסיק מכך הוראה באופן עבודת הפצת היהדות והמעיינות חוצה, שהדיבור צריך להיות - כדרך החסידות - באופן של "עשה טוב", ולא להדגיש את ה"סור מרע", שיתבטל בדרך ממילא על ידי הוספת הטוב, שהרי "מעט אור דוחה את החושך".

הרבי למד גם הוראה בעבודת ה' משיעור הרמב"ם היומי המדבר בדיני מומי בכורות, שיש להיזהר מלימוד דברי זכות על עצמו, שהרי "כל הבכורות אדם רואה חוץ מבכורי עצמו".

רגע מרגש במיוחד היה לקראת סיום ההתוועדות. הרבי עמד על המבואר ב'ליקוטי לוי'צחק' בנושא מלחמת מדין והביא את הפירוש החסידי ל"מדין" מלשון 'מדין ומריבה', ואם כן המלחמה במדין היא באמצעות אהבת ישראל ואחדות ישראל - בניגוד לרצונו של היצר הרע ההולך ומסית לב יהודי על רעהו. בהקשר זה חזר הרבי על מילות השיר החסידי - במילים אוקראיניות - שממשילות את היצר הרע למרקו הטיפש המסתובב בשוק ללא תועלת, איננו קונה ואיננו מוכר, רק מסכסך ומחרחר ריב.

בסוף שיחה זו שהייתה האחרונה בהתוועדות התקיימה "חלוקת המשקה" לאלו העורכים פעולות שונות בימים הקרובים. בסיום החלוקה החל הרבי, כרגיל, את

יומן
מבית
חיינו

תשמ"ח

כשהרבי התבטא אודות "הפרנסה" שלו

טרם נסיעתו לאוהל - כמידי ערב ראש חודש - הודיע הרבי כי תתקיים התוועדות. אחר חזרתו התקיימה תפילת מנחה כרבע שעה לפני השקיעה, ומיד לאחריה נכנס הרבי לחדרו הק' וירד להתוועדות ב'זאל' הגדול.

בפתח ההתוועדות אמר הרבי מאמר ד"ה "ציון במשפט תפדה" שאף הוגה מיד בשעתו. בשיחה שלאחריו עמד הרבי על פשר ההתוועדות בזמן החריג שנכנס כבר לתשעת הימים (!):

"לכאורה זהו דבר חידוש לערוך התוועדות באמצע שלושת השבועות, במילא התייגעתי לחפש היתר, וההיתר הטוב ביותר אותו מצאתי, שכתוב בנוגע לנגנים (כלי־זמר) שבאם הם צריכים זאת לשם פרנסתם, מותר להם לנגן אפילו בשלושת השבועות, כיון שאצלם זהו ענין של פרנסה.

"כיון שזוהי הרי הפרנסה שלי... אין לי ברירה, ובמילא אפילו בשלושת השבועות, אלא - כפי שכתוב בפוסקים [שהדבר יהיה] בלי ריקודים, אבל ענין השמחה בנוגע לנגנים הוא בנוגע לניגונים, וזהו היתר מפורש בפוסקים אפילו באחרונים.

"הסיבה העיקרית היא כיון שמדובר בדבר הנוגע לתשעת הימים הרי שאי אפשר לדבר על כך כמה זמן לפני זה, כיון שאסור לייאש ח"ו, הרי כשמדברים יום קודם ומדברים אודות תשעת הימים, זהו סימן שמחר ודאי שמשיח ח"ו לא יבוא, במילא מחכים עד לרגעים האחרונים של ערב תשעת הימים, שאז רואים ש"עבר קיץ כלה קציר ואנחנו לא נושענו"..."

בהתוועדות עורר הרבי בקשר לעריכת סיומי מסכת בתשעת הימים, ובמיוחד בר"ח מנחם־אב יום פטירת אהרן הכהן, ובה' מנחם־אב יום ההילולא דהאריז"ל.

[גם בשנים תשל"ו ותש"מ נערכו התוועדויות בליל ער"ח מנחם־אב, ובשנים תשמ"ח־תשמ"ט ותנש"א אמר הרבי שיחות].

הניגון "והריקותי לכם ברכה", ומיד לאחר שיר זה החל הרבי לשיר את הניגון "עך טי דורין מארקא..." כשכל הקהל מאזין בדומיה חרישית ובהתרגשות קודש לכל הקטע שהושר על ידי הרבי לבדו, ורק אחר כך הצטרף כל הקהל לשירה מתוך התלהבות מיוחדת.

הרבי הרבה לעודד ולהגביר את קצב השירה בשתי ידיו הקדושות והקהל הנרגש חזר שוב ושוב על קטע זה המהווה רק את חלקו הראשון של הניגון. לפתע העיר הרבי, כשחיוך על פניו הקדושות, כי יש לשיר גם את הקטע הנוסף של הניגון שהוא הפסוק "צמאה לך נפשי". הקהל החל לנגן "צמאה לך נפשי" והרבי עודד את השירה בחוזק זמן רב.

לאחר מכן התחיל הרבי ניגון שלישי - "שיבנה בית המקדש במהרה בימינו", ובסיום השירה אמר הרבי "לחיים" ואיחל בסגנון מופלא ובאורח מיוחד, אריכות ימים ושנים טובות עד לחיים נצחיים בגאולה האמיתית והשלימה על ידי משיח צדקנו.

ההוראות לפועל מההתוועדות הן שתיים: א) לערוך "סיומי מסכת" בכל יום מתשעת הימים, וגם כאשר מדברים עם יהודי שהוא בגדר תינוק שנשבה יש להשתדל לסיים מסכת. בתוך הדברים, הרבי הזכיר את מסכת תמיד - הקצרה בש"ס, כ־8 דפים. ב) להוסיף בנתינת צדקה - "ציון במשפט תפדה ושביה בצדקה". ג) לעסוק בלימוד הלכות תשעה באב והלכות בית הבחירה.

אגב, יצוין שאכן בימים אלו נערכים (מלבד הסיומים שנעשים ביחידות וברבים בבתי כנסת רבים בשכונה) סיומי מסכתות מעל גלי האתר. בצורה זו מזכים אלפים רבים של יהודים בשמיעת הסיומים.

יום שני, ד' מנחם־אב

בבוקר לאחר תפילת שחרית בבית הרבי, ירד הרבי במפתיע חזרה לקומה התחתונה והחל בחלוקת דולרים פתאומית שארכה שעה ארוכה.

נסיעה לאוהל בראש חודש

מיומנו של א' התמימים:

אחרי תפילת שחרית הכריזו על תפילת מנחה ב־14:35. מכיוון שב־15:15 יש סיום מסכת ברדיו שגם כ"ק אדמו"ר שליט"א נוהג לשמוע מדי שנה.

לפועל אחרי שעלה כ"ק אדמו"ר שליט"א לחדרו הודיעו שנוסע היום ל"אוהל"! זו היסטוריה! מאז עלותו של כ"ק אדמו"ר שליט"א על כס הנשיאות לאויוש"ט, זו הפעם הראשונה שהוא נוסע לאוהל בראש חודש.

מספרים שאתמול כבר הודיע כ"ק אדמו"ר שליט"א למזכיר ר' בנימין קליין, שיסע ל"אוהל" מחר. המזכיר הגיב: "ראש חודש". כ"ק אדמו"ר שליט"א ענה: "יארציית פון [= של] אהרן הכהן".

נסע ב־14:10.

חזר ב־21:45. כעבור מס' דקות ירד למנחה.

[מאז נסע הרבי עוד כמה פעמים: אדר"ח אלול תש"נ, אדר"ח טבת תנש"א ור"ח שבט תשנ"ב].

בלילה אחר תפילת ערבית פתח הרבי בשיחת קודש לרגל יום הילולת האריז"ל, וכך אמר: נמצאים אנו ביום הסתלקות האריז"ל החי הנקרא כך בכמה מקומות, והטעם: כיון שלאחר פטירתו נוסף בחיים שלו, וכמו שכתב אדמו"ר הזקן ב'אגרת הקודש': "צדיקא דאתפטר אשתכח בכולהו עלמין יתיר מבחיהו" ועד שרואים זאת - פועל ישועות בקרב הארץ. בפרט ביום הסתלקותו, שהרי אז כל מעשיו ועבודתו אשר עבד כל משך ימי חייו, פועלים ישועות בקרב הארץ.

ענינו של האריז"ל כשמו: "יצחק" מלשון צחוק ושמחה. שזה יהיה לעתיד לבוא, כפי שנאמר "אז ימלא שחוק פינו" וכלשון "ימלא" באופן שימלא, שאין שום דבר אחר מלבד השמחה, והדבר קשור עם כל אחד ואחד שהרי "כל השומע יצחק לי", שפירושו שאפילו שומע שאינו בדרגת רואה, יצחק. ובפרט ביום ההילולא שמשפיע ופועל

"בקרב הארץ", על אלו שבדרגת "ארץ", שכל יהודי הוא "ארץ חפץ". ושייכות מיוחדת לדורנו, ששמו (השני) של נשיא דורנו הוא: "יצחק", כשמו של האריז"ל.

כל הנזכר מקבל תוקף מקביעות ההילולא בשנה זו: יום השלישי בשבוע, בשנת תשמח: יום השלישי שהוכפל בו כי טוב, טוב גלוי שמביא לשמחה, וכן מספר שלוש מזכיר את הגאולה העתידה, השלישית, שאז יבנה ביהמ"ק השלישי. עוד עניין של טוב במספר שלוש הוא שכאשר יהודי עובד את ה' ב"חוט המשולש" בשלושת הקווים - תורה עבודה וגמ"ח, אז "לא במהרה ינתק", אין ניתוק בין השלושה: "ישראל אורייתא וקוב"ה", ובשנת תשמח: מלשון תשמח בעצמך ותשמח אחרים, וכן מצד הזמן, בחודש אב, שימיו הרי יהפכו (לע"ל) להיות ימים טובים וימי ששון ושמחה.

ולמעשה בפועל: יש ללמוד הוראה מענינו של האריז"ל - לימוד והפצת פנימיות התורה, וכפי שמוסבר באופן של 'תפרנסון מיניה' בתורת חסידות חב"ד, ובמיוחד בנוגע לימים אלו: "ציון במשפט תפדה ושביה צדקה". לימוד עניינים הקשורים בזמננו: הלכות תשעה באב ועניני בית הבחירה. וכמו כן גם לערוך סיומי מסכתות - שמחה על פי 'שולחן ערוך'.

בסיום הדברים אמר שייתן לכל אחד שליחות לצדקה, "ויהי רצון שנזכה לביאת משיח צדקנו, והקיצו ורגנו שוכני עפר ובעל יום ההילולא, ונשיא דורנו בתוכם, והיו עיניך רואות את מוריך, עוד היום בלילה, שנהי' באה"ק בירושלים ובביהמ"ק, ובמהרה בימינו ממש".

יום שלישי, ה' מנחם אב

בצהרי היום נסע הרבי לאוהל הק'. עם שובו, לאחר תפילות מנחה וערבית, החל באמירת שיחת הקודש: נמצאים אנו בסיום יום הילולא, שסיום למעשה הוא אינו הסוף אלא הכנה והתחלה של דרגה גבוהה יותר. וכפי שבסיום מסכת אומרים "כשם שעזרתני לסיים מסכת זו כן תעזורני לסיים עוד מסכתות וספרים אחרים", ובענייננו, סיום יום הילולת האריז"ל שענינו הפצת רזי תורה, פנימיות

הדפסת ערך בית המקדש מהאנציקלופדיה התלמודית לזכר הרב זוין

במוצאי שבת נכנס הרב חזקוני לחדר הרבי וקיבל הוראה להדפיס את מאמר "מצות בנין מקדש" הנדפס בספר המצוות לצמח צדק ("דרך מצוותיך") ושכונס יצרפו לזה צילום מכתב יד קדשו של הצ"צ, בעת ההוראה הוסיף הרבי: "מזאָל אָפּדרוקען וואָס פריער" [= שידפסו זאת בהקדם האפשרי].

כשאמר הרב חזקוני שבליילה הדפוס לא פועל, ענה לו הרבי: "ס'איז דאָ די יונגעלייט וואָס אַרבעטן סיי'ווי ביינאָכט" [= ישנם הרי האברכים שעובדים בין כה בלילה].

על שאלת הרב חזקוני איזה תאריך לכתוב ב"פתח דבר" (כמנהג, שבכל פעם הרבי נתן את התאריך) ענה הרבי שיתנו בעצמם, והוסיף שרצונו שכשיבוא ל-770 מחר בבוקר כבר יהיה המאמר הנ"ל למכירה.

הרבי הוסיף והורה להדפיס את ערך בנין בית המקדש מהאנציקלופדיה התלמודית של הרב זוין ז"ל, שנפטר כמה חודשים קודם לכן - בכ"א אדר ראשון תשל"ח - ולהנציח את שמו עליו, ובהמשך נתן למזכיר הרב יהודה לייב גרונר את ה"ביכל" ממנו יש לצלם את כתי"ק הצ"צ.

התורה, הוא הקדמה להוספה יתירה בלימוד פנימיות התורה וכפי שנתבאר בחסידות חב"ד.

בפרט שבתורת חסידות חב"ד נתבארו הדברים בהקדמות והוספות, כך שהאדם הלומד את ה'רזין דרזין', לומד ומבין בהבנתו והשגתו והדברים נתפסים בשכלו עד שנעשים לדם ובשר כבשרו, כלשון הפסוק "ותורתך בתוך מעי" ועד להתאחדות עם מוחו הגשמי. וכפי המבואר בחסידות שעל ידי ריבוי העסק בשכליים, השכלות, מתווספים שרטוטים וחריצים במוח (ויש לומר שאז נוסף מקום במוח לקליטת עוד השכלות שלפני זה לא היה להם מקום במוחו), ועד שיוורד להבנה והשגה בדרגה הכי תחתונה שאין למטה הימנה - שכל דנפש הבהמית. הרי שמתאחדים שני הקצוות - הדרגה העליונה ד'רזין דרזין' נעשית אחת עם השכל דנפש הבהמית, כדברי אדמו"ר הזקן בתניא פ"ה "...הרי השכל תופס את המושכל ומקיפו בשכלו, והמושכל נתפס ומוקף ומלוכב בתוך השכל... והוא יחוד נפלא שאין יחוד כמוהו ולא כערכו נמצא כלל להיות לאחדים ומיוחדים ממש מכל צד ופינה".

חסידות חב"ד שמה דגש על המעשה, היינו גם במעשה הגוף שבאדם, ועד לדרגה התחתונה שהיא העקב יש להחדיר 'רזין דרזין', שניכר בעקב שרץ לדבר מצוה מפני היותו כאמור חדור ב'רזין דרזין'. כמבואר

בחסידות שכשרוצים לגלות ולהמשיך דרגה גבוהה במקום תחתון, צריך להגיע אף למעלה מן הדרגה הגבוהה. ובענייננו, הכוח להמשיך 'רזין דרזין' בעקב שברגל הוא משום שב'רזין דרזין' נמשך ממקום עליון ביותר. והיינו אף שדרגת רזין דרזין היא דרגה נעלית ביותר, כמבואר שרז בגימטריה "אור" ובאור עצמו רז הוא דרגה גבוהה, הרי כשם שבאור יש למעלה ממנו דרגת ה"מאור", כמו כן יש דרגה למעלה מה"רזין דרזין" וממנה ניתן הכוח לחסידות חב"ד להמשיך רזין דרזין עד למטה ביותר.

והחי ייתן אל לבו: להוסיף בלימוד התורה ובפרט פנימיות התורה ובאופן של "יפוצו", ועל ידי זה "אתי מר דא מלכא משיחא", ביאת משיח צדקנו בקרוב ממש והקיצו ורגנו שוכני עפר במהרה בימינו ממש.

הרבי סיים כרגיל בחלוקת צדקה לכל אחד ואחד אנשים נשים וטף. אלא שהפעם, שלא כרגיל, חילק הרבי שני דולר, "כפליים לתושיה".

עת לדעת

המדור מתפרסם מתוך הספר 'עת לדעת', שנערך ע"י השליח הרב אברהם שמואל בן הגה"ח הרב חיים מאיר בוקיעט ז"ל, ומוקדש לעילוי נשמתו

ביקור הרבי הריי"ץ בארץ-הקודש

כ"ק אדמו"ר מוהריי"צ מגיע לביקור בארץ הקודש.

(ראה באריכות בסה"ש תרפ"ח ע' יח ואילך)

מטרת הביקור הייתה להתפלל במקומות הקדושים, וכפי שכותב הרבי: רגיל הייתי בארץ מולדתי, לבקר מזמן לזמן בהיכלי קודש ציוני אבות הקדושים, לשאת רינה ותפלה בהתעוררות רחמים רבים בעדנו ובעד כל תלמידיו ואנ"ש בתוך כלל אחינו בני ישראל שי'. בזמן הזה הנני מושלל היכולת לנסוע לארץ מולדתי, והחלטתי בעזרתו ית' לעשות מסעי לאה"ק תובב"א, לבקר במקומות הקודש...

(אג"ק מוהריי"צ ח"ב ע' קפה. קפז. קצג)

הרבי ביקר בירושלים, בעפולה, בטבריה, בצפת (ביום ה' מנחם אב - הילולא של האר"י ז"ל), במירון, בחברון, בתל אביב, בכני ברק ובפתח תקוה.

(ימי חב"ד ע' 221)

אל מסעו הצטרף אח"כ גם הרה"ח ר' משה הכהן הורנשטיין, חתנו של כ"ק אדמו"ר מהר"ש.

(ראה שם בסה"ש תרפ"ח)

ביקורי הרבי הריי"ץ

כ"ק אדמו"ר מוהריי"צ מבקר בחברון במקומות הבאים: מערת המכפלה, בית הכנסת "אברהם אבינו", בית רומנו, בית הדסה, בית הרב יעקב יוסף סלונים, ובישיבת סלבודקה.

תרפ"ט

תרפ"ט

ז' אב

ה' אב

ד' אב

ב' אב

תשט"ז

תקמ"א

תשמ"ז

קבוצת שלוחים לארץ הקודש

לארה"ק מגיעים שנים-עשר בחורים, שלוחי כ"ק אדמו"ר, בעקבות הפיגוע הקטלני בבית ספר למלאכה בכפר חב"ד בראש חודש אייר תשט"ז, בו נרצחו בידי מרצחים שפלים חמישה תלמידים ומדריכם. מטרת שליחותם היא לעודד ולחזק את חסידי חב"ד בכלל ותושבי כפר חב"ד בפרט. ביום שישי נחתו השלוחים בארץ הקודש. ההתרגשות בקרב אנ"ש היתה עצומה. כולם, אנשים נשים וטף, הגיעו לנמל התעופה לקבל את פני השלוחים. השלוחים שהו בארץ עד א' אלול.

(ימי חב"ד ע' 222)

כתב החרם כנגד חסידות

התעוררות מחודשת לרדוף את החסידים עד חרמה. נעשה כתב (חרם) בוויילנא ועל החתום בא הגר"א והגאון רבי שמואל אב"ד דוויילנא, ואח"כ הצטרפו לזה ממקומות נוספים.

(ספר התולדות אדמו"ר הזקן ח"ב ע' 440)

"בקשה נפשית"

כ"ק אדמו"ר הציע בבקשה נפשית ("ועוד יותר מזה, אלא שאין בידי לע"ע ביטוי מתאים יותר") שכל אחד ואחד יקיים את דברי המשנה "עשה לך רב", אשר עמו יתייעץ בכל ענייניו, ולו יצטרך ליתן "דין וחשבון" מידי פעם בפעם.

(תורת מנחם - התוועדות תשמ"ז ח"ד ע' 175)

הלכות ומנהגי חב"ד

יום ראשון

ג' במנחם-אב

בשיעור חומש היומי דשיעורי חת"ת, מסיימים: "כאשר דיבר לכם" (א"י).⁷

יום שלישי

ה' במנחם-אב

יום ההילולא של האריז"ל מעורר בפשטות - נוסף להוספה ב'משפט' ו'צדקה' בכלל, שהם בהדגשה מיוחדת אצל האריז"ל - שיוסיפו בכל הפעולות והפצת המעיינות חוצה, "זאת החכמה", ובפרט כמוסבר בתורת חסידות חב"ד.⁸

ערב שבת-קודש

ח' במנחם-אב

ל'שבת חזון' לובשים בגדי שבת כרגיל.¹⁰
 "מצווה לפרסם (ו"בשם אומרנו") אודות תורת הרה"צ מברדיצ'וב בעניין 'שבת חזון' ש'חזון' מלשון ראייה, שבו מראים לכל אחד ואחת את המקדש דלעתיד מרחוק".¹¹

7. כך נהגו בקריאת התורה בליובאוויטש. כאשר שינו והנהיגו בבית-חינו לסיים פסוק אחד לפני 'שני', כדי שלא להתחיל בפסוק 'איכה' (כמובא בכמה פוסקים), כאמור בספר-המנהגים ס"ע 31, העירו על כך הזקנים, והדבר חזר לקדמותו. ראה בזכרונות הבעל-קורא בבית-חינו, הרה"ח ר"מ שוטרמאן ע"ה ("למען יידעו... בנים יולדו", אה"ק תשנ"ז, עמ' 138), המספר שהוא שהנהיג זאת וכיצד הפסיק לנהוג כך.
8. תורת-מנחם תשמ"ט ח"ד עמ' 109.
9. לעניין רחיצה וטבילה, ראה לעיל בלוח לפ' פינחס.
10. ספר המנהגים עמ' 46, שכן נהג אדה"ז, וש"נ לפוסקים הדנים בעניין זה. וראה גם בהוספות לשו"ע אדה"ז, במהדורה הישנה חלק ד' עמ' 1846 בשוליה-גיליון.
11. תורת-מנחם תשמ"ח ח"ד עמ' 132.

שבת-קודש פרשת מסעי

ב' במנחם-אב

קריאת התורה:² מנהג ישראל לעמוד בפסוק האחרון, ורצוי שהקורא יפסיק קמעא לפניכן, מפני הרעש הנגרם בעמידת כל הקהל.

גם העולה לתורה אומר "חזק, חזק, חזק ונתחזק!".

הפטרה: "שמעו... אלוֹקֵיךְ הַיְּהוּדָה. אִם תִּשׁוּבוּ... וְבוֹ תִּהְלְלוּ" (ירמיה ב', דכח; ד, א"ב).³

אחר התפילה - התוועדות בבית-הכנסת, שהרי זו 'שבת חזק'.⁴

גם השבת עורכים 'סיום' עם סעודה.⁵

פרקי אבות - פרק ב.

מוצאי שבת:

מבדילים על היין.⁶

1. בחוץ לארץ - מטות-מסעי.
2. הבעל-קורא בבית-חינו, הר"ר מרדכי שוטרמאן ע"ה, ועוד כו"כ בעלי-קריאה ותיקים ובעלי-מסורת, קראו את המסעות בקריאה רגילה (ראה לוח 'דבר בעתו' ע"ד המנהגים בזה).
3. ספר-המנהגים עמ' 33. לוח כולל-חב"ד.
4. ראה ספר-השיחות תש"נ ח"א עמ' 233.
5. סה"ש תנש"א ח"ב עמ' 708 - נעתק ב'לוח השבוע' בשבוע שעבר (וצריך ביאור לתוֹךְ זאת עם זה שביאריצ'ט פרטי, ההוראה היא שלא לעשות 'סיום', כיוון שבש"ק אין כל קס"ד של תענית - תורת-מנחם תשד"מ ח"ב עמ' 873, שערי ה' מנהג יר"ד סו"ס קמז).
6. בלוח כולל-חב"ד כתב שנותנים לשתות לתינוק שהגיע לחינוך בענייני ברכות, אך עדיין אינו יודע להתאבל על ירושלים. ואם אין תינוק - שותה המבדיל בעצמו, ע"כ.

והוא עלי-פ' הרמ"א סימן תקנ"א סעיף י. ובאשל אברהם (בבטשטש) כתב: "מה שכתבו האחרונים שלא להטעים לתינוק שיועד להתאבל על בית-המקדש כוס הבדלה דשבת חזון - אולי גם כשיודע קצת, כשאינו יודע מהאבלות שיש בין מצד ביטול נסכים בבית-המקדש יש ליתן לו. וכן, מספק יש ליתן לו שהוא מכל מקום תרי דרבנן וגדול חד דרבנן".

בשנת תשל"ח, במוצאי שבת קודש מטות-מסעי (שחל בתאריך ב' מנחם-אב), החל המבדיל בבית-חינו לשתות את היין מכוס ההבדלה. הרבי הורה בידו תנועת-מיהמה ואמר (או סימן בידו) שיתנו לילד לשתות. הילד היה ר' אלחננדוב שי' ב"ד מרוזוב, בן י"א אז. כששתה, חיך הרבי ביותר, ויצא לחדרו (ראה שיחות-קודש תשל"ח ח"ג עמ' 496).

שניים מקרא ואחד תרגום

מוקדש לע"נ
הרה"ת ר' מנחם מענדל הכהן ב"ר הרה"ת יהושע זעליק הכהן ע"ה
ומרת גאלדא בת הרה"ת מרדכי ירחמיאל חיים לימא ע"ה

בַּעַל צִפּוֹן וַיַּחְנוּ לִפְנֵי מִגְדָּל: וַיִּטְלוּ מֵאֵתָם וְתֵב
עַל פּוֹם חִירְתָּא דִּי קְדָם בַּעַל צִפּוֹן וַיִּשְׂרוּ קְדָם
מִגְדָּל: הַיִּסְעוּ מִפְּנֵי הַחִירָת וַיַּעֲבְרוּ בְּתוֹדֵי־הֵם
הַמִּדְבָּרָה וַיֵּלְכוּ דְרָדָּ שְׁלֹשֶׁת יָמִים בְּמִדְבָּר
אַתָּם וַיַּחְנוּ בְּמֶרְה: וַיִּסְעוּ מִפְּנֵי הַחִירָת וַיַּעֲבְרוּ
בְּתוֹדֵי־הֵם הַמִּדְבָּרָה וַיֵּלְכוּ דְרָדָּ שְׁלֹשֶׁת יָמִים
בְּמִדְבָּר אַתָּם וַיַּחְנוּ בְּמֶרְה: וַיִּטְלוּ מִן פּוֹם
חִירְתָּא וַעֲבְרוּ בְּגוּ יִמָּא לְמִדְבָּרָא וַאֲזִלוּ מִחֲלָף
תְּלַתָּא יוֹמִין בְּמִדְבָּרָא דְאַתָּם וַיִּשְׂרוּ בְּמֶרְה:
ט וַיִּסְעוּ מִמֶּרְה וַיָּבֹאוּ אֵילָמָה וְבְּאֵילָם שְׁתֵּים
עֶשְׂרֵה עֵינָת מַיִם וְשִׁבְעִים תַּמָּרִים וַיַּחְנוּ־שָׁם:
וַיִּסְעוּ מִמֶּרְה וַיָּבֹאוּ אֵילָמָה וְבְּאֵילָם שְׁתֵּים עֶשְׂרֵה
עֵינָת מַיִם וְשִׁבְעִים תַּמָּרִים וַיַּחְנוּ־שָׁם: וַיִּטְלוּ
מִמֶּרְה וַאֲתוּ לְאֵילָם וְבְּאֵילָם תְּרֵי עֶשְׂרֵה מְבוּעִין
דְּמִין וְשִׁבְעִין דְּקָלִין וַיִּשְׂרוּ תַּמָּן: י וַיִּסְעוּ מֵאֵילָם
וַיַּחְנוּ עַל־יַם־סוּף: וַיִּסְעוּ מֵאֵילָם וַיַּחְנוּ עַל־יַם־
סוּף: וַיִּטְלוּ מֵאֵילָם וַיִּשְׂרוּ עַל יִמָּא דְסוּף:
יא וַיִּסְעוּ מִיַּם־סוּף וַיַּחְנוּ בְּמִדְבָּר־סִין: וַיִּסְעוּ
מִיַּם־סוּף וַיַּחְנוּ בְּמִדְבָּר־סִין: וַיִּטְלוּ מִיִּמָּא דְסוּף
וַיִּשְׂרוּ בְּמִדְבָּרָא דְסִין: יב וַיִּסְעוּ מִמִּדְבָּר־סִין וַיַּחְנוּ
בְּדַפְקָה: וַיִּסְעוּ מִמִּדְבָּר־סִין וַיַּחְנוּ בְּדַפְקָה: וַיִּטְלוּ
מִמִּדְבָּרָא דְסִין וַיִּשְׂרוּ בְּדַפְקָה: יג וַיִּסְעוּ מִדַּפְקָה
וַיַּחְנוּ בְּאַלּוּשׁ: וַיִּסְעוּ מִדַּפְקָה וַיַּחְנוּ בְּאַלּוּשׁ:
וַיִּטְלוּ מִדַּפְקָה וַיִּשְׂרוּ בְּאַלּוּשׁ: יד וַיִּסְעוּ מֵאַלּוּשׁ
וַיַּחְנוּ בְּרַפִּידִם וְלֹא־הָיָה שָׁם מַיִם לָעֵם
לְשִׁתוֹת: וַיִּסְעוּ מֵאַלּוּשׁ וַיַּחְנוּ בְּרַפִּידִם וְלֹא־הָיָה
שָׁם מַיִם לָעֵם לְשִׁתוֹת: וַיִּטְלוּ מֵאַלּוּשׁ וַיִּשְׂרוּ
בְּרַפִּידִם וְלֹא הָיָה תַּמָּן מֵיָּא לַעֲמָא לְמִשְׁתִּי:
טו וַיִּסְעוּ מִרַפִּידִם וַיַּחְנוּ בְּמִדְבָּר סִינִי: וַיִּסְעוּ
מִרַפִּידִם וַיַּחְנוּ בְּמִדְבָּר סִינִי: וַיִּטְלוּ מִרַפִּידִם
וַיִּשְׂרוּ בְּמִדְבָּרָא דְסִינִי: טז וַיִּסְעוּ מִמִּדְבָּר סִינִי
וַיַּחְנוּ בְּקִבְרַת הַתַּאנּוּה: וַיִּסְעוּ מִמִּדְבָּר סִינִי וַיַּחְנוּ
בְּקִבְרַת הַתַּאנּוּה: וַיִּטְלוּ מִמִּדְבָּרָא דְסִינִי וַיִּשְׂרוּ

א אֱלֹהִים מִסְּעֵי בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר יֵצְאוּ מֵאֶרֶץ
מִצְרַיִם לְצִבְיָתָם בְּיַד־מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן: אֱלֹהִים מִסְּעֵי
בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר יֵצְאוּ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם לְצִבְיָתָם
בְּיַד־מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן: אֵלִין מִטְלָנִי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל דִּי
נִפְקוּ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם לְחִילִיָּהוֹן בִּידָא דְמֹשֶׁה
וְאַהֲרֹן: ב וַיִּכְתֹּב מֹשֶׁה אֶת־מוֹצְאֵיהֶם לְמִסְעֵיהֶם
עַל־פִּי יְהוָה וְאַלֹהִים מִסְעֵיהֶם לְמוֹצְאֵיהֶם: וַיִּכְתֹּב
מֹשֶׁה אֶת־מוֹצְאֵיהֶם לְמִסְעֵיהֶם עַל־פִּי יְהוָה וְאַלֹהִים
מִסְעֵיהֶם לְמוֹצְאֵיהֶם: וְכַתֵּב מֹשֶׁה יֵת מִפְּקִנְיָהוֹן
לְמִטְלָנִיָּהוֹן עַל מִימָדָא דִּי וְאַלִין מִטְלָנִיָּהוֹן
לְמִפְקִנְיָהוֹן: ג וַיִּסְעוּ מֵרַעַמְסֵס בְּחֹדֶשׁ הָרֵאשֹׁן
בַּחֲמִשָּׁה עָשָׂר יוֹם לַחֹדֶשׁ הָרֵאשֹׁן מִמִּחְרַת
הַפֶּסַח יֵצְאוּ בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל בְּיַד רָמָה לְעֵינִי
כְּלִמְצָרִים: וַיִּסְעוּ מֵרַעַמְסֵס בְּחֹדֶשׁ הָרֵאשֹׁן
בַּחֲמִשָּׁה עָשָׂר יוֹם לַחֹדֶשׁ הָרֵאשֹׁן מִמִּחְרַת הַפֶּסַח
יֵצְאוּ בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל בְּיַד רָמָה לְעֵינִי כְּלִמְצָרִים:
וַיִּטְלוּ מֵרַעַמְסֵס בְּיַרְחָא קְדָמָא בַּחֲמִשָּׁא עֶשְׂרָא
יוֹמָא לְיַרְחָא קְדָמָא מִבְּתַר פֶּסַחָא נִפְקוּ בְּנֵי
יִשְׂרָאֵל בְּרִישׁ גָּלִי לְעֵינִי כָּל מִצְרָאִי: ד וּמִצְרַיִם
מִקְבָּרִים אֵת אֲשֶׁר הִכָּה יְהוָה בָּהֶם כְּלִבְכּוֹר
וּבִאלֹהֵיהֶם עֲשָׂה יְהוָה שְׁפָטִים: וּמִצְרַיִם
מִקְבָּרִים אֵת אֲשֶׁר הִכָּה יְהוָה בָּהֶם כְּלִבְכּוֹר
וּבִאלֹהֵיהֶם עֲשָׂה יְהוָה שְׁפָטִים: וּמִצְרָאִי מִקְבָּרִין
יֵת דִּי קָטַל יְיָ בְּהוֹן כָּל בּוֹכְרָא וּבִטְעוֹתָהוֹן עֲבַד
יְיָ דִּינִין: ה וַיִּסְעוּ בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל מֵרַעַמְסֵס וַיַּחְנוּ
בְּסִפְתָּ: וַיִּסְעוּ בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל מֵרַעַמְסֵס וַיַּחְנוּ בְּסִפְתָּ:
וַיִּטְלוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מֵרַעַמְסֵס וַיִּשְׂרוּ בְּסִפְתָּ:
וּיִסְעוּ מִסִּפְתָּ וַיַּחְנוּ בְּאַתָּם אֲשֶׁר בְּקִצָּה
הַמִּדְבָּר: וַיִּסְעוּ מִסִּפְתָּ וַיַּחְנוּ בְּאַתָּם אֲשֶׁר בְּקִצָּה
הַמִּדְבָּר: וַיִּטְלוּ מִסִּפְתָּ וַיִּשְׂרוּ בְּאַתָּם דִּי בִּסְטָר
מִדְבָּרָא: וּיִסְעוּ מֵאַתָּם וַיֵּשֶׁב עַל־פִּי הַחִירָת
אֲשֶׁר עַל־פְּנֵי בַּעַל צִפּוֹן וַיַּחְנוּ לִפְנֵי מִגְדָּל:
וַיִּסְעוּ מֵאַתָּם וַיֵּשֶׁב עַל־פִּי הַחִירָת אֲשֶׁר עַל־פְּנֵי

למנהג רבובית נשיאני, יט לקרא ביום ה' בלילה שמו"ת עליה אחת או שתיים מהפרשה, ולמחרת ביום ו' אחרי חצות לקרוא שוב מתחילתה עד גמירא
עם ההפטרה, ובשבת לפני תחילת שחרית לקרוא שוב 'שביעי'. • סהרים (עכ"פ לכתחילה) שלא להפסיק באמצע קריאת שמו"ת.

וּנְטְלוּ מִבְּנֵי יַעֲקֹב וְיִשְׂרָאֵל בְּחֹר הַגְּדֹגֵד: א וַיִּסְעוּ
מִחֹר הַגְּדֹגֵד וַיֵּחָנוּ בְּיִטְבְּתָה: וַיִּסְעוּ מִחֹר הַגְּדֹגֵד
וַיֵּחָנוּ בְּיִטְבְּתָה: וּנְטְלוּ מִחֹר הַגְּדֹגֵד וְיִשְׂרָאֵל
בְּיִטְבְּתָה: א וַיִּסְעוּ מִיִּטְבְּתָה וַיֵּחָנוּ בְּעֵבְרָנָה:
וַיִּסְעוּ מִיִּטְבְּתָה וַיֵּחָנוּ בְּעֵבְרָנָה: וּנְטְלוּ מִיִּטְבְּתָה
וְיִשְׂרָאֵל בְּעֵבְרָנָה: א וַיִּסְעוּ מִעֵבְרָנָה וַיֵּחָנוּ בְּעֵצִין
גָּבֵר: וַיִּסְעוּ מִעֵבְרָנָה וַיֵּחָנוּ בְּעֵצִין גָּבֵר: וּנְטְלוּ
מִעֵבְרָנָה וְיִשְׂרָאֵל בְּעֵצִין גָּבֵר: א וַיִּסְעוּ מִעֵצִין גָּבֵר
וַיֵּחָנוּ בְּמִדְבַּר־צֶן הוּא קִדְשׁ: וַיִּסְעוּ מִעֵצִין גָּבֵר
וַיֵּחָנוּ בְּמִדְבַּר־צֶן הוּא קִדְשׁ: וּנְטְלוּ מִעֵצִין גָּבֵר
וְיִשְׂרָאֵל בְּמִדְבַּר צֶן הוּא קִדְשׁ: א וַיִּסְעוּ מִקִּדְשׁ
וַיֵּחָנוּ בְּחֹר הַחֵר בְּקֶצֶה אֶרֶץ אֲדוֹם: וַיִּסְעוּ
מִקִּדְשׁ וַיֵּחָנוּ בְּחֹר הַחֵר בְּקֶצֶה אֶרֶץ אֲדוֹם: וּנְטְלוּ
מִקִּדְשׁ וְיִשְׂרָאֵל בְּחֹר טוֹרָא בְּסִיפֵי אֲרָעָא דְאֲדוֹם:
א וַיַּעַל אֶהֱרֹן הַכֹּהֵן אֶל־הָר הַחֵר עַל־פִּי יְהוָה
וַיָּמָת שָׁם בִּשְׁנַת הָאָרְבָּעִים לְצֵאת בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל
מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם בְּחֹדֶשׁ הַחֲמִישִׁי בְּאַחַד לַחֹדֶשׁ:
וַיַּעַל אֶהֱרֹן הַכֹּהֵן אֶל־הָר הַחֵר עַל־פִּי יְהוָה וַיָּמָת
שָׁם בִּשְׁנַת הָאָרְבָּעִים לְצֵאת בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל מֵאֶרֶץ
מִצְרַיִם בְּחֹדֶשׁ הַחֲמִישִׁי בְּאַחַד לַחֹדֶשׁ: וַיִּסְלַק
אַהֲרֹן כֹּהֵן לַהֲר טוֹרָא עַל מִימְרָא דִּי וּמִית תַּמָּן
בִּשְׁנַת אַרְבָּעִין לְמַפְק בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מֵאֲרָעָא
דְּמִצְרַיִם בְּיִרְחָא חֲמִשָּׁא בְּחֹד לִירְחָא: א וְאַהֲרֹן
בֶּן־שְׁלֹשׁ וְעֶשְׂרִים וּמֵאָת שָׁנָה בָּמָתוֹ בְּחֹר
הַחֵר: וְאַהֲרֹן בֶּן־שְׁלֹשׁ וְעֶשְׂרִים וּמֵאָת שָׁנָה בָּמָתוֹ
בְּחֹר הַחֵר: וְאַהֲרֹן בֶּר מָאָה וְעֶשְׂרִין וְתֵלַת שָׁנִין
כַּד מִית בְּחֹר טוֹרָא: ס וַיִּשְׁמַע הַכְּנַעֲנִי מִלֶּדֶד
עֶרֶד וְהוּא יֹשֵׁב בְּגִבּוֹר בְּאֶרֶץ כְּנָעַן כְּבֹא בְנֵי
יִשְׂרָאֵל: וַיִּשְׁמַע הַכְּנַעֲנִי מִלֶּדֶד עֶרֶד וְהוּא יֹשֵׁב
בְּגִבּוֹר בְּאֶרֶץ כְּנָעַן כְּבֹא בְנֵי יִשְׂרָאֵל: וַיִּשְׁמַע
כְּנַעֲנָא מִלְּפֹא דְעֶרֶד וְהוּא יָתֵב בְּדִרְוּמָא בְּאֲרָעָא
דְּכְנָעַן בְּמִיתֵי בְנֵי יִשְׂרָאֵל: א וַיִּסְעוּ מִחֹר הַחֵר
וַיֵּחָנוּ בְּצִלְמָנָה: וַיִּסְעוּ מִחֹר הַחֵר וַיֵּחָנוּ בְּצִלְמָנָה:
וּנְטְלוּ מִחֹר טוֹרָא וְיִשְׂרָאֵל בְּצִלְמָנָה: א וַיִּסְעוּ

בְּקִבְרֵי דְמִשְׁאֲלֵי: א וַיִּסְעוּ מִקְבֵּרַת הַתַּאֲוָה וַיֵּחָנוּ
בְּחִצְרַת: וַיִּסְעוּ מִקְבֵּרַת הַתַּאֲוָה וַיֵּחָנוּ בְּחִצְרַת:
וּנְטְלוּ מִקְבְּרֵי דְמִשְׁאֲלֵי וְיִשְׂרָאֵל בְּחִצְרַת: א וַיִּסְעוּ
מִחִצְרַת וַיֵּחָנוּ בְּרִתְמָה: וַיִּסְעוּ מִחִצְרַת וַיֵּחָנוּ
בְּרִתְמָה: וּנְטְלוּ מִחִצְרַת וְיִשְׂרָאֵל בְּרִתְמָה: יט וַיִּסְעוּ
מִרִתְמָה וַיֵּחָנוּ בְּרַמֶּן פָּרִץ: וַיִּסְעוּ מִרִתְמָה וַיֵּחָנוּ
בְּרַמֶּן פָּרִץ: וּנְטְלוּ מִרִתְמָה וְיִשְׂרָאֵל בְּרַמֶּן פָּרִץ:
כ וַיִּסְעוּ מִרַמֶּן פָּרִץ וַיֵּחָנוּ בְּלִבְנָה: וַיִּסְעוּ מִרַמֶּן
פָּרִץ וַיֵּחָנוּ בְּלִבְנָה: וּנְטְלוּ מִרַמֶּן פָּרִץ וְיִשְׂרָאֵל
בְּלִבְנָה: א וַיִּסְעוּ מִלִּבְנָה וַיֵּחָנוּ בְּרִסָּה: וַיִּסְעוּ
מִלִּבְנָה וַיֵּחָנוּ בְּרִסָּה: וּנְטְלוּ מִלִּבְנָה וְיִשְׂרָאֵל בְּרִסָּה:
כב וַיִּסְעוּ מִרִסָּה וַיֵּחָנוּ בְּקַהֲלָתָה: וַיִּסְעוּ מִרִסָּה
וַיֵּחָנוּ בְּקַהֲלָתָה: וּנְטְלוּ מִרִסָּה וְיִשְׂרָאֵל בְּקַהֲלָתָה:
כג וַיִּסְעוּ מִקַּהֲלָתָה וַיֵּחָנוּ בְּהַר־שֹׁפֵר: וַיִּסְעוּ
מִקַּהֲלָתָה וַיֵּחָנוּ בְּהַר־שֹׁפֵר: וּנְטְלוּ מִקַּהֲלָתָה
וְיִשְׂרָאֵל בְּטוֹרָא דְשֹׁפֵר: כד וַיִּסְעוּ מִהַר־שֹׁפֵר וַיֵּחָנוּ
בְּחִרְדָּה: וַיִּסְעוּ מִהַר־שֹׁפֵר וַיֵּחָנוּ בְּחִרְדָּה: וּנְטְלוּ
מִטוֹרָא דְשֹׁפֵר וְיִשְׂרָאֵל בְּחִרְדָּה: כה וַיִּסְעוּ מִחִרְדָּה
וַיֵּחָנוּ בְּמַקְהֵלָת: וַיִּסְעוּ מִחִרְדָּה וַיֵּחָנוּ בְּמַקְהֵלָת:
וּנְטְלוּ מִחִרְדָּה וְיִשְׂרָאֵל בְּמַקְהֵלָת: כו וַיִּסְעוּ
מִמַּקְהֵלָת וַיֵּחָנוּ בְּתַחַת: וַיִּסְעוּ מִמַּקְהֵלָת וַיֵּחָנוּ
בְּתַחַת: וּנְטְלוּ מִמַּקְהֵלָת וְיִשְׂרָאֵל בְּתַחַת: כז וַיִּסְעוּ
מִתַּחַת וַיֵּחָנוּ בְּתַרְח: וַיִּסְעוּ מִתַּחַת וַיֵּחָנוּ בְּתַרְח:
וּנְטְלוּ מִתַּחַת וְיִשְׂרָאֵל בְּתַרְח: כח וַיִּסְעוּ מִתַּרְח
וַיֵּחָנוּ בְּמַתְקָה: וַיִּסְעוּ מִתַּרְח וַיֵּחָנוּ בְּמַתְקָה:
וּנְטְלוּ מִתַּרְח וְיִשְׂרָאֵל בְּמַתְקָה: כט וַיִּסְעוּ מִמַּתְקָה
וַיֵּחָנוּ בְּחִשְׁמָנָה: וַיִּסְעוּ מִמַּתְקָה וַיֵּחָנוּ בְּחִשְׁמָנָה:
וּנְטְלוּ מִמַּתְקָה וְיִשְׂרָאֵל בְּחִשְׁמָנָה: ל וַיִּסְעוּ
מִחִשְׁמָנָה וַיֵּחָנוּ בְּמִסְרוֹת: וַיִּסְעוּ מִחִשְׁמָנָה וַיֵּחָנוּ
בְּמִסְרוֹת: וּנְטְלוּ מִחִשְׁמָנָה וְיִשְׂרָאֵל בְּמִסְרוֹת:
לא וַיִּסְעוּ מִמִּסְרוֹת וַיֵּחָנוּ בְּבִנֵי יַעֲקֹב: וַיִּסְעוּ
מִמִּסְרוֹת וַיֵּחָנוּ בְּבִנֵי יַעֲקֹב: וּנְטְלוּ מִמִּסְרוֹת וְיִשְׂרָאֵל
בְּבִנֵי יַעֲקֹב: א וַיִּסְעוּ מִבְּנֵי יַעֲקֹב וַיֵּחָנוּ בְּחֹר
הַגְּדֹגֵד: וַיִּסְעוּ מִבְּנֵי יַעֲקֹב וַיֵּחָנוּ בְּחֹר הַגְּדֹגֵד:

מִצְלָמָנָה וַיַּחֲנוּ בְּפוּגִין: וַיִּסְעוּ מִצְלָמָנָה וַיַּחֲנוּ בְּפוּגִין: וַיִּנְטְלוּ מִצְלָמָנָה וַיִּשְׂרוּ בְּפוּגִין: מִן וַיִּסְעוּ מִפוּגִין וַיַּחֲנוּ בְּאֵבֶת: וַיִּסְעוּ מִפוּגִין וַיִּשְׂרוּ בְּאֵבֶת: מִן וַיִּסְעוּ מֵאֵבֶת וַיַּחֲנוּ בְּעֵי הָעֵבְרִים בְּגִבּוֹל מוֹאָב: וַיִּסְעוּ מֵאֵבֶת וַיַּחֲנוּ בְּעֵי הָעֵבְרִים בְּגִבּוֹל מוֹאָב: וַיִּנְטְלוּ מֵאֵבֶת וַיִּשְׂרוּ בְּמִגְזַת עֶבְרָאִי בְּתַחוּם מוֹאָב: מִן וַיִּסְעוּ מֵעֵיִם וַיַּחֲנוּ בְּדִיבִן גֹּד: וַיִּסְעוּ מֵעֵיִם וַיַּחֲנוּ בְּדִיבִן גֹּד: וַיִּנְטְלוּ מִמִּגְזַתָּא וַיִּשְׂרוּ בְּדִיבִן גֹּד: מִן וַיִּסְעוּ מִדִּיבִן גֹּד וַיַּחֲנוּ בְּעֵלְמָן דְּבִלְתִּימָה: וַיִּסְעוּ מִדִּיבִן גֹּד וַיַּחֲנוּ בְּעֵלְמָן דְּבִלְתִּימָה: וַיִּנְטְלוּ מִדִּיבִן גֹּד וַיִּשְׂרוּ בְּעֵלְמָן דְּבִלְתִּימָה: מִן וַיִּסְעוּ מֵעֵלְמָן דְּבִלְתִּימָה וַיַּחֲנוּ בְּהָרֵי הָעֵבְרִים לִפְנֵי נָבוֹ: וַיִּסְעוּ מֵעֵלְמָן דְּבִלְתִּימָה וַיַּחֲנוּ בְּהָרֵי הָעֵבְרִים לִפְנֵי נָבוֹ: וַיִּנְטְלוּ מֵעֵלְמָן דְּבִלְתִּימָה וַיִּשְׂרוּ בְּטוּרֵי דְעֶבְרָאִי דְקֶדֶם נָבוֹ: מִן וַיִּסְעוּ מִהָרֵי הָעֵבְרִים וַיַּחֲנוּ בְּעֶרְבַת מוֹאָב עַל יַרְדֵּן יַרְחוֹ: וַיִּסְעוּ מִהָרֵי הָעֵבְרִים וַיַּחֲנוּ בְּעֶרְבַת מוֹאָב עַל יַרְדֵּן יַרְחוֹ: וַיִּנְטְלוּ מִטוּרֵי דְעֶבְרָאִי וַיִּשְׂרוּ בְּמִישְׁרֵיָא דְּמוֹאָב עַל יַרְדֵּנָא דִּירְחוֹ: מִן וַיַּחֲנוּ עַל־הַיַּרְדֵּן מִבֵּית הַיִּשְׁמָת עַד אֲבֵל הַשָּׁטִים בְּעֶרְבַת מוֹאָב: וַיַּחֲנוּ עַל־הַיַּרְדֵּן מִבֵּית הַיִּשְׁמָת עַד אֲבֵל הַשָּׁטִים בְּעֶרְבַת מוֹאָב: וַיִּשְׂרוּ עַל יַרְדֵּנָא מִבֵּית יִשְׁמִימֹת עַד מִישַׁר שָׁטִין בְּמִישְׁרֵיָא דְּמוֹאָב: ס

שְׁנֵי נְוִידְבָּר יְהוָה אֱלֹהֵי מֹשֶׁה בְּעֶרְבַת מוֹאָב עַל־יַרְדֵּן יַרְחוֹ לֵאמֹר: וַיְדַבֵּר יְהוָה אֱלֹהֵי מֹשֶׁה בְּעֶרְבַת מוֹאָב עַל־יַרְדֵּן יַרְחוֹ לֵאמֹר: וַיִּמְלִיל יְיָ עִם מֹשֶׁה בְּמִישְׁרֵיָא דְּמוֹאָב עַל יַרְדֵּנָא דִּירְחוֹ לְמִימַר: ^ט דְּבַר אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל וְאִמְרַת אֱלֹהִים כִּי אַתֶּם עֹבְרִים אֶת־הַיַּרְדֵּן אֶל־אֶרֶץ כְּנָעַן: דְּבַר אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל וְאִמְרַת אֱלֹהִים כִּי אַתֶּם עֹבְרִים אֶת־הַיַּרְדֵּן אֶל־אֶרֶץ כְּנָעַן: מִלַּל עִם בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְתִימַר לְהוֹן אֲרִי אַתּוֹן עֹבְרִין יַת יַרְדֵּנָא לְאַרְעָא דְּכְנָעַן: ^כ וְהוֹרְשִׁתֶּם אֶת־כָּל־יֹשְׁבֵי הָאָרֶץ מִפְּנֵיכֶם

וְאִבְדֶּתֶם אֶת כָּל־מִשְׁפֵּיתֶם וְאֵת כָּל־צִלְמֵי מִסְכָּתְכֶם תִּאָּבְדוּ וְאֵת כָּל־בְּמוֹתֶם תִּשְׁמְדוּ: וְהוֹרְשִׁתֶּם אֶת־כָּל־יֹשְׁבֵי הָאָרֶץ מִפְּנֵיכֶם וְאִבְדֶּתֶם אֶת כָּל־מִשְׁפֵּיתֶם וְאֵת כָּל־צִלְמֵי מִסְכָּתְכֶם תִּאָּבְדוּ וְאֵת כָּל־בְּמוֹתֶם תִּשְׁמְדוּ: וְתִתְּרוּן יַת כָּל יִתְבִּי אֲרַעָא מִן קְדָמִיכוֹן וְתִבְדּוּן יַת כָּל בֵּית סִגְדָתְהוֹן וְיַת כָּל צִלְמֵי מִתְכָּתְהוֹן תִּבְדּוּן וְיַת כָּל בְּמִתְהוֹן תִּשְׁצוּן: ^ג וְהוֹרְשִׁתֶּם אֶת־הָאָרֶץ וַיִּשְׁבַּתְּם־בָּהּ כִּי לָכֵם נָתַתִּי אֶת־הָאָרֶץ לְרִשְׁתָּא אֹתָהּ: וְהוֹרְשִׁתֶּם אֶת־הָאָרֶץ וַיִּשְׁבַּתְּם־בָּהּ כִּי לָכֵם נָתַתִּי אֶת־הָאָרֶץ לְרִשְׁתָּא אֹתָהּ: וְתִתְּרוּן יַת יִתְבִּי אֲרַעָא וְתִתְּרוּן יַת כָּל אֲרֵי לָכוֹן יִתְבִּית יַת אֲרַעָא לְמִירַת יִתְהָ: ^ד וְהִתְנַחֲלֶתֶם אֶת־הָאָרֶץ בְּגוֹרָל לְמִשְׁפַּחְתֵּיכֶם לְרֹב תִּרְבּוּ אֶת־נַחֲלָתוֹ וְלִמְעַט תִּמְעִיט אֶת־נַחֲלָתוֹ אֶל אֲשֶׁר־יֵצֵא לוֹ שְׁמָהּ הַגּוֹרָל לוֹ יִהְיֶה לְמִטּוֹת אֲבֹתֵיכֶם תִּתְנַחֲלוּ: וְהִתְנַחֲלֶתֶם אֶת־הָאָרֶץ בְּגוֹרָל לְמִשְׁפַּחְתֵּיכֶם לְרֹב תִּרְבּוּ אֶת־נַחֲלָתוֹ וְלִמְעַט תִּמְעִיט אֶת־נַחֲלָתוֹ אֶל אֲשֶׁר־יֵצֵא לוֹ שְׁמָהּ הַגּוֹרָל לוֹ יִהְיֶה לְמִטּוֹת אֲבֹתֵיכֶם תִּתְנַחֲלוּ: וְתַחֲסִנּוּן יַת אֲרַעָא כְּעֶדְכָא לְיִרְעִיתְכוֹן לְסִיגֵי תַסְגּוֹן יַת אַחְסִנְתְּהוֹן וְלְיִעֲרִי תַזְעִירוֹן יַת אַחְסִנְתְּהוֹן לְדִיפּוֹק לֵה תִמָּן עֶדְכָא דִּי לֵה יְהִי לְשִׁבְטֵי אֲבָהֲתְכוֹן תַּחֲסִנּוּן: ^ה וְאִם־לֹא תוֹרִישׁוּ אֶת־יֹשְׁבֵי הָאָרֶץ מִפְּנֵיכֶם וְהָיָה אֲשֶׁר תּוֹתִירוּ מֵהֶם לְשָׁכִים בְּעֵינֵיכֶם וְלִצְנִינִם בְּצִדֵּיכֶם וְצִרְרוּ אֲתָכֶם עַל־הָאָרֶץ אֲשֶׁר אַתֶּם יֹשְׁבִים בָּהּ: וְאִם־לֹא תוֹרִישׁוּ אֶת־יֹשְׁבֵי הָאָרֶץ מִפְּנֵיכֶם וְהָיָה אֲשֶׁר תּוֹתִירוּ מֵהֶם לְשָׁכִים בְּעֵינֵיכֶם וְלִצְנִינִם בְּצִדֵּיכֶם וְצִרְרוּ אֲתָכֶם עַל־הָאָרֶץ אֲשֶׁר אַתֶּם יֹשְׁבִים בָּהּ: וְאִם לֹא תִתְּרוּן יַת יִתְבִּי אֲרַעָא מִן קְדָמִיכוֹן וְיִהִי דִּי תִשְׁאָרוֹן מִנְהוֹן לְסִיעֵן נָטְלָן זִין לְקִבְלִיכוֹן וְלִמְשָׁרִין מִקְפָּנְכוֹן וַיַּעֲקוּן לָכוֹן עַל אֲרַעָא דִּי אַתּוֹן יִתְבִּין בָּהּ: ^ו וְהָיָה כִּי־אֲשֶׁר דְּמִיתִי לַעֲשׂוֹת לָהֶם אַעֲשֶׂה לָכֵם: וְהָיָה כִּי־אֲשֶׁר דְּמִיתִי

לַעֲשׂוֹת לָהֶם אֲעִשֶׂה לָכֶם: וַיְהִי כִּמָּא דִּי חֲשֻכִית
לְמַעַבְד לְהוֹן אַעְבַּד לְכוּן: פ אַ וַיִּדְבֵּר יְהוָה
אֶל־מֹשֶׁה לֵאמֹר: וַיִּדְבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵאמֹר:
וּמִלִּיל יָי עִם מֹשֶׁה לְמִימַר: ד צוֹ אֶת־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
וְאָמַרְתָּ אֲלֵהֶם כִּי־אַתֶּם בָּאִים אֶל־הָאָרֶץ כְּנָעַן
זֹאת הָאָרֶץ אֲשֶׁר תִּפֹּל לָכֶם בְּנַחֲלָה אֶרֶץ כְּנָעַן
לְגִבְלַתֶּיהָ: צוֹ אֶת־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְאָמַרְתָּ אֲלֵהֶם
כִּי־אַתֶּם בָּאִים אֶל־הָאָרֶץ כְּנָעַן זֹאת הָאָרֶץ אֲשֶׁר
תִּפֹּל לָכֶם בְּנַחֲלָה אֶרֶץ כְּנָעַן לְגִבְלַתֶּיהָ: פֶּקֶד יֵת
בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְתִימַר לְהוֹן אָרִי אַתּוֹן עָלִין לָאָרֶעָ
דְּכָנָעַן דָּא אָרֶעָ דִּי תִתְפַּלֵּג לְכוּן בְּאַחְסָנָא אָרֶעָ
דְּכָנָעַן לְתַחוּמָהָ: ג וְהָיָה לָכֶם פֶּאֶת־גִּב
מִמְדַּבְּרֵצֵן עַל־יְדֵי אָדוּם וְהָיָה לָכֶם גִּבּוֹל גִּב
מִקְצֵה יַם־הַמֶּלַח קְדָמָה: וְהָיָה לָכֶם פֶּאֶת־גִּב
מִמְדַּבְּרֵצֵן עַל־יְדֵי אָדוּם וְהָיָה לָכֶם גִּבּוֹל גִּב
מִקְצֵה יַם־הַמֶּלַח קְדָמָה: וְהָיָה לְכוּן רוּחַ דְּרוּמָא
מִמְדַּבְּרָא דְצֵן עַל תַּחוּמֵי אָדוּם וְהָיָה לְכוּן תַּחוּם
דְּרוּמָא מִסִּפֵּי יָמָא דְמַלְחָא קְדוּמָא: ד וְנָסַב לָכֶם
הַגִּבּוֹל מִגִּבּ לְמַעַלָּה עֲקָרְפִּים וְעֵבֶר צִנָּה
כְּתִיב וְהָיָה קָרִי וְהָיוּ תּוֹצְאוֹתָיו מִגִּבּוֹל לְקָדָשׁ
פְּרִנֶּעַ וַיֵּצֵא חֲצֵר־אֲדָר וְעֵבֶר עֲצֻמָּנָה: וְנָסַב לָכֶם
הַגִּבּוֹל מִגִּבּוֹל לְמַעַלָּה עֲקָרְפִּים וְעֵבֶר צִנָּה וְהָיוּ
תּוֹצְאוֹתָיו מִגִּבּוֹל לְקָדָשׁ פְּרִנֶּעַ וַיֵּצֵא חֲצֵר־אֲדָר וְעֵבֶר
עֲצֻמָּנָה: וַיִּסְחַר לְכוּן תַּחוּמָא מְדֻרְמָא לְמַסְקָנָא
דְּעֲקָרְפִּים וַיַּעֲבֵר לְצֵן וַיַּהֲוֹן מִפְּקֻנְהֵי מְדֻרְמָא
לְרָקִם גִּיָּאָה וַיִּפּוֹק לְחֲצֵר אֲדָר וַיַּעֲבֵר לְעֲצֻמֹּן:
ה וְנָסַב הַגִּבּוֹל מִעֲצֻמֹּן גַּחְלָה מִצְרִים וְהָיוּ
תּוֹצְאוֹתָיו הַיָּמָה: וְנָסַב הַגִּבּוֹל מִעֲצֻמֹּן גַּחְלָה
מִצְרִים וְהָיוּ תּוֹצְאוֹתָיו הַיָּמָה: וַיִּסְחַר תַּחוּמָא
מִעֲצֻמֹּן לְנַחֲלָא דְמִצְרִים וַיַּהֲוֹן מִפְּקֻנְהֵי לִיָּמָא:
ו וְגִבּוֹל יָם וְהָיָה לָכֶם הַיָּם הַגָּדוֹל וְגִבּוֹל
זֶה־יְהִיָּה לָכֶם גִּבּוֹל יָם: וְגִבּוֹל יָם וְהָיָה לָכֶם הַיָּם
הַגָּדוֹל וְגִבּוֹל זֶה־יְהִיָּה לָכֶם גִּבּוֹל יָם: וְתַחוּם
מַעֲרָבָא וְהָיָה לְכוּן יָמָא רַבָּא וְתַחוּמָה דִּין יְהִי

לְכוּן תַּחוּם מַעֲרָבָא: וַיְהִי כִּמָּא דִּי חֲשֻכִית
לְמַעַבְד לְהוֹן אַעְבַּד לְכוּן: פ אַ וַיִּדְבֵּר יְהוָה
אֶל־מֹשֶׁה לֵאמֹר: וַיִּדְבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵאמֹר:
וּמִלִּיל יָי עִם מֹשֶׁה לְמִימַר: ד צוֹ אֶת־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
וְאָמַרְתָּ אֲלֵהֶם כִּי־אַתֶּם בָּאִים אֶל־הָאָרֶץ כְּנָעַן
זֹאת הָאָרֶץ אֲשֶׁר תִּפֹּל לָכֶם בְּנַחֲלָה אֶרֶץ כְּנָעַן
לְגִבְלַתֶּיהָ: צוֹ אֶת־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְאָמַרְתָּ אֲלֵהֶם
כִּי־אַתֶּם בָּאִים אֶל־הָאָרֶץ כְּנָעַן זֹאת הָאָרֶץ אֲשֶׁר
תִּפֹּל לָכֶם בְּנַחֲלָה אֶרֶץ כְּנָעַן לְגִבְלַתֶּיהָ: פֶּקֶד יֵת
בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְתִימַר לְהוֹן אָרִי אַתּוֹן עָלִין לָאָרֶעָ
דְּכָנָעַן דָּא אָרֶעָ דִּי תִתְפַּלֵּג לְכוּן בְּאַחְסָנָא אָרֶעָ
דְּכָנָעַן לְתַחוּמָהָ: ג וְהָיָה לָכֶם פֶּאֶת־גִּב
מִמְדַּבְּרֵצֵן עַל־יְדֵי אָדוּם וְהָיָה לָכֶם גִּבּוֹל גִּב
מִקְצֵה יַם־הַמֶּלַח קְדָמָה: וְהָיָה לָכֶם פֶּאֶת־גִּב
מִמְדַּבְּרֵצֵן עַל־יְדֵי אָדוּם וְהָיָה לָכֶם גִּבּוֹל גִּב
מִקְצֵה יַם־הַמֶּלַח קְדָמָה: וְהָיָה לְכוּן רוּחַ דְּרוּמָא
מִמְדַּבְּרָא דְצֵן עַל תַּחוּמֵי אָדוּם וְהָיָה לְכוּן תַּחוּם
דְּרוּמָא מִסִּפֵּי יָמָא דְמַלְחָא קְדוּמָא: ד וְנָסַב לָכֶם
הַגִּבּוֹל מִגִּבּ לְמַעַלָּה עֲקָרְפִּים וְעֵבֶר צִנָּה
כְּתִיב וְהָיָה קָרִי וְהָיוּ תּוֹצְאוֹתָיו מִגִּבּוֹל לְקָדָשׁ
פְּרִנֶּעַ וַיֵּצֵא חֲצֵר־אֲדָר וְעֵבֶר עֲצֻמָּנָה: וְנָסַב לָכֶם
הַגִּבּוֹל מִגִּבּוֹל לְמַעַלָּה עֲקָרְפִּים וְעֵבֶר צִנָּה וְהָיוּ
תּוֹצְאוֹתָיו מִגִּבּוֹל לְקָדָשׁ פְּרִנֶּעַ וַיֵּצֵא חֲצֵר־אֲדָר וְעֵבֶר
עֲצֻמָּנָה: וַיִּסְחַר לְכוּן תַּחוּמָא מְדֻרְמָא לְמַסְקָנָא
דְּעֲקָרְפִּים וַיַּעֲבֵר לְצֵן וַיַּהֲוֹן מִפְּקֻנְהֵי מְדֻרְמָא
לְרָקִם גִּיָּאָה וַיִּפּוֹק לְחֲצֵר אֲדָר וַיַּעֲבֵר לְעֲצֻמֹּן:
ה וְנָסַב הַגִּבּוֹל מִעֲצֻמֹּן גַּחְלָה מִצְרִים וְהָיוּ
תּוֹצְאוֹתָיו הַיָּמָה: וְנָסַב הַגִּבּוֹל מִעֲצֻמֹּן גַּחְלָה
מִצְרִים וְהָיוּ תּוֹצְאוֹתָיו הַיָּמָה: וַיִּסְחַר תַּחוּמָא
מִעֲצֻמֹּן לְנַחֲלָא דְמִצְרִים וַיַּהֲוֹן מִפְּקֻנְהֵי לִיָּמָא:
ו וְגִבּוֹל יָם וְהָיָה לָכֶם הַיָּם הַגָּדוֹל וְגִבּוֹל
זֶה־יְהִיָּה לָכֶם גִּבּוֹל יָם: וְגִבּוֹל יָם וְהָיָה לָכֶם הַיָּם
הַגָּדוֹל וְגִבּוֹל זֶה־יְהִיָּה לָכֶם גִּבּוֹל יָם: וְתַחוּם
מַעֲרָבָא וְהָיָה לְכוּן יָמָא רַבָּא וְתַחוּמָה דִּין יְהִי

אלידד בר פסלון: כד ולמטה בנידון נשיא בקי
בניגלי: ולמטה בנידון נשיא בקי בניגלי:
ולשכטא דבני דן רבא בקי בר יגלי: כד לבני
יוסף למטה בנימנשה נשיא חניאל בן-אפר:
לבני יוסף למטה בנימנשה נשיא חניאל בן-
אפר: לבני יוסף לשכטא דבני מנשה רבא
חניאל בר אפר: כד ולמטה בני-אפרים נשיא
קמואל בן-שפטון: ולמטה בני-אפרים נשיא
קמואל בן-שפטון: ולשכטא דבני אפרים רבא
קמואל בר שפטון: כד ולמטה בני-זבולן נשיא
אליצפן בן-פרנד: ולמטה בני-זבולן נשיא
אליצפן בן-פרנד: ולשכטא דבני זבולן רבא
אליצפן בר פרנד: כד ולמטה בני-יששכר נשיא
פלטאל בן-עזון: ולמטה בני-יששכר נשיא
פלטאל בן-עזון: ולשכטא דבני יששכר רבא
פלטאל בר עזון: כד ולמטה בני-אשר נשיא
אחיהוד בן-שלמי: ולמטה בני-אשר נשיא
אחיהוד בן-שלמי: ולשכטא דבני אשר רבא
אחיהוד בר שלמי: כד ולמטה בני-נפתלי נשיא
פדהאל בן-עמיהוד: ולמטה בני-נפתלי נשיא
פדהאל בן-עמיהוד: ולשכטא דבני נפתלי רבא
פדהאל בר עמיהוד: כד ולמטה בני-צור נשיא
לנחל את-בני-ישראל בארץ כנען: אלה אשר
צוה יהוה לנחל את-בני-ישראל בארץ כנען:
אלין די פקיד יי לאחסנא ית בני ישראל
בארעא דכנען: פ

חמישי א וידבר יהוה אל-משה בערבת מואב
על-ידין ירחו לאמר: וידבר יהוה אל-משה
בערבת מואב על-ידין ירחו לאמר: ומליל יי עם
משה במישורא דמואב על ירדנא דירחו למימר:
כצו את-בני ישראל ונתנו ללזים מנחלת
אחוזתם ערים לשבת ומגורש לערים
סביבתיים תתנו ללזים: צו את-בני ישראל
ונתנו ללזים מנחלת אחוזתם ערים לשבת ומגורש

בני ישראל למימר דא ארעא די תתחסנון יתה
בעדבא די פקיד יי למפן לתשעת שבטין
ופלגות שבטא: י כן לקחו מטה בני הראובני
לבית אבתם ומטה בני-הגדי לבית אבתם
וחצי מטה מנשה לקחו נחלתם: כן לקחו מטה
בני הראובני לבית אבתם ומטה בני-הגדי לבית
אבתם וחצי מטה מנשה לקחו נחלתם: ארי
קבילו שבטא דבני ראובן לבית אבהתהון
ושבטא דבני גד לבית אבהתהון ופלגות שבטא
דמנשה קבילו אחסנתהון: ט שני המפות וחצי
המטה לקחו נחלתם מעבר לירדן ירחו קדמה
מזרחה: שני המפות וחצי המטה לקחו נחלתם
מעבר לירדן ירחו קדמה מזרחה: תרין שבטין
ופלגות שבטא קבילו אחסנתהון מעברא לירדנא
דירחו קדומא מדינחא: פ

רביעי ט וידבר יהוה אל-משה לאמר: וידבר
יהוה אל-משה לאמר: ומליל יי עם משה
למימר: י אלה שמות האנשים אשר-ינחלו
לכם את-הארץ אלעזר הכהן ויהושע בן-נון:
אלה שמות האנשים אשר-ינחלו לכם את-הארץ
אלעזר הכהן ויהושע בן-נון: אלין שמחת גבריא
די יחסנון לכון ית ארעא אלעזר כהנא ויהושע
בר נון: יי ונשיא אחד נשיא אחד נשיא אחד
תקחו לנחל את-הארץ: ונשיא אחד נשיא אחד
ממטה תקחו לנחל את-הארץ: ורבא חד רבא
חד משבטא תסבון לאחסנא ית ארעא: יט ואלה
שמות האנשים למטה יהודה פלב בני-יפנה:
ואלה שמות האנשים למטה יהודה פלב בן-
יפנה: ואלין שמחת גבריא לשבטא דיהודה
פלב בר יפנה: כד ולמטה בני שמעון שמואל
בן-עמיהוד: ולמטה בני שמעון שמואל בן-
עמיהוד: ולשכטא דבני שמעון שמואל בר
עמיהוד: כד ולמטה בנימין אלידד בן-פסלון:
למטה בנימין אלידד בן-פסלון: לשכטא דבנימין

לָעָרִים סְבִיבָתֵיהֶם תִּתְּנוּ לָלוֹיִם: פֶּקֶד יְת בְּנֵי
יִשְׂרָאֵל וַיִּתְּנוּ לָלוֹאִי מֵאֲחַסְנַת אַחֲדֵתָהוּן קְרוֹיִן
לְמֶתֶב וְרוּחַ לְקְרוֹא סְתְרִיגִיהוֹן תִּתְּנוּ לָלוֹאִי:
וַיְהִי הָעָרִים לָהֶם לְשֹׁבֵת וּמִגְרָשֵׁיהֶם יִהְיוּ
לְבִהְמָתָם וְלִרְכָשָׁם וְלִכָּל חֵיתָם: וַיְהִי הָעָרִים
לָהֶם לְשֹׁבֵת וּמִגְרָשֵׁיהֶם יִהְיוּ לְבִהְמָתָם וְלִרְכָשָׁם
וְלִכָּל חֵיתָם: וַיְהִי קְרוֹאִי לְהוֹן לְמֶתֶב וְרוּחִיגִיהוֹן
יְהוֹן לְבִעֲרִיהוֹן וּלְקִנְיִגִּיהוֹן וְלִכָּל חֵיתָהוּן:
וּמִגְרָשֵׁי הָעָרִים אֲשֶׁר תִּתְּנוּ לָלוֹיִם מִקֹּי
הָעִיר וְחֹצֶצָה אֶלֶף אַמָּה סְבִיב: וּמִגְרָשֵׁי הָעָרִים
אֲשֶׁר תִּתְּנוּ לָלוֹיִם מִקֹּי הָעִיר וְחֹצֶצָה אֶלֶף אַמָּה
סְבִיב: וְרוּחִי קְרוֹאִי דֵי תִתְּנוּ לָלוֹאִי מִכְתָּל
קֶרֶתָא וּלְבָרָא אֶלֶף אַמִּין סְחֹר סְחֹר: הַיּוֹמֵדָתָם
מִחוּץ לָעִיר אֶת־פֶּאֶת־קֶדְמָה אֶלְפִים בָּאַמָּה
וְאֶת־פֶּאֶת־נֶגֶב אֶלְפִים בָּאַמָּה וְאֶת־פֶּאֶת־יָם
אֶלְפִים בָּאַמָּה וְאֶת פֶּאֶת צָפוֹן אֶלְפִים בָּאַמָּה
וְהָעִיר בִּתְּוֹד זֶה יִהְיֶה לָהֶם מִגְרָשֵׁי הָעָרִים:
וּמִדָּתָם מִחוּץ לָעִיר אֶת־פֶּאֶת־קֶדְמָה אֶלְפִים
בָּאַמָּה וְאֶת־פֶּאֶת־נֶגֶב אֶלְפִים בָּאַמָּה וְאֶת־פֶּאֶת־יָם
אֶלְפִים בָּאַמָּה וְאֶת פֶּאֶת צָפוֹן אֶלְפִים בָּאַמָּה
וְהָעִיר בִּתְּוֹד זֶה יִהְיֶה לָהֶם מִגְרָשֵׁי הָעָרִים:
וּתְמַשְׁחוּן מִבְּרָא לְקֶרֶתָא יְת רוּחַ קְדוּמָא תְּרִין
אֶלְפִין אַמִּין וְיְת רוּחַ דְּרוּמָא תְּרִין אֶלְפִין אַמִּין
וְיְת רוּחַ מַעֲרָבָא תְּרִין אֶלְפִין אַמִּין וְיְת רוּחַ
צָפוֹנָא תְּרִין אֶלְפִין אַמִּין וְקֶרֶתָא בְּמַצִּיעָא דִּין יְהִי
לְהוֹן וְרוּחִי קְרוֹאִי: וְאֵת הָעָרִים אֲשֶׁר תִּתְּנוּ
לָלוֹיִם אֵת שְׁשִׁיעֲרֵי הַמִּקְלָט אֲשֶׁר תִּתְּנוּ לָנֶם
שְׁמָה הֲרָצָה וְעַלִּיהֶם תִּתְּנוּ אַרְבָּעִים וּשְׁתֵּים
עוֹר: וְאֵת הָעָרִים אֲשֶׁר תִּתְּנוּ לָלוֹיִם אֵת שְׁשִׁיעֲרֵי
הַמִּקְלָט אֲשֶׁר תִּתְּנוּ לָנֶם שְׁמָה הֲרָצָה וְעַלִּיהֶם
תִּתְּנוּ אַרְבָּעִים וּשְׁתֵּים עוֹר: וְיְת קְרוֹאִי דֵי תִתְּנוּ
לָלוֹאִי יְת שִׁית קְרוֹי שְׁזִבוּתָא דֵי תִתְּנוּ לְמַעֲרָב
תִּמָּן קְטוּלָא וְעַלִּיהוֹן תִּתְּנוּ אַרְבָּעִין וּתְרִיתִין
קְרוֹי: וְכָל־הָעָרִים אֲשֶׁר תִּתְּנוּ לָלוֹיִם אַרְבָּעִים

וּשְׁמֹנֶה עִיר אֶתְהוֹן וְאֶת־מִגְרָשֵׁיהֶן: כָּל־הָעָרִים
אֲשֶׁר תִּתְּנוּ לָלוֹיִם אַרְבָּעִים וּשְׁמֹנֶה עִיר אֶתְהוֹן
וְאֶת־מִגְרָשֵׁיהֶן: כָּל קְרוֹאִי דֵי תִתְּנוּ לָלוֹאִי
אַרְבָּעִין וּתְמִינֵי קְרוֹיִן יְתִתְּנוּ וְיְת רוּחִיגִיהוֹן:
וְהָעָרִים אֲשֶׁר תִּתְּנוּ מֵאֲחַת בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל
מֵאֵת הָרֶבֶךְ תִּרְבּוּ וּמֵאֵת הַמְּעֻט תְּמַעֲטוּ אִישׁ
כְּפִי נִחְלָתוֹ אֲשֶׁר יִנְחָלוּ יְתִן מַעֲרֵיו לָלוֹיִם:
וְהָעָרִים אֲשֶׁר תִּתְּנוּ מֵאֲחַת בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל מֵאֵת
הָרֶבֶךְ תִּרְבּוּ וּמֵאֵת הַמְּעֻט תְּמַעֲטוּ אִישׁ כְּפִי
נִחְלָתוֹ אֲשֶׁר יִנְחָלוּ יְתִן מַעֲרֵיו לָלוֹיִם: וְקְרוֹאִי דֵי
תִתְּנוּ מֵאֲחַדֵּת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מִן סְגִיאי תִסְגִּינוּ וּמִן
זַעֲרֵי תִזְעִירוּן גְּבֵר כְּפִים אַחֲסָנָתָא דֵי יַחֲסִינוּ יְתִן
מִקְרוּוְהִי לָלוֹאִי: פ

שִׁישִׁי וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵאמֹר: וַיְדַבֵּר יְהוָה
אֶל־מֹשֶׁה לֵאמֹר: וּמִלִּיל יִי עִם מֹשֶׁה לְמִימָר:
יְדַבֵּר אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְאָמַרְתָּ אֲלֵהֶם כִּי אֲתֵם
עֹבְרִים אֶת־הַיַּרְדֵּן אֶרֶצָה בְּנֻעַן: דַּבֵּר אֶל־בְּנֵי
יִשְׂרָאֵל וְאָמַרְתָּ אֲלֵהֶם כִּי אֲתֵם עֹבְרִים אֶת־הַיַּרְדֵּן
אֶרֶצָה בְּנֻעַן: מִלֵּל עִם בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְתִימַר לְהוֹן
אֲרִי אַתְּוֹן עֹבְרִין יְת יַרְדֵּנָא לְאַרְעָא דְכְנַעַן:
וְהִקְרִיתֶם לָכֶם עָרִים עָרִי מִקְלָט תִּהְיֶינָה
לָכֶם וְגַם שְׁמָה רָצָח מִכַּהֲנֶשׁ בְּשִׁגְגָה:
וְהִקְרִיתֶם לָכֶם עָרִים עָרִי מִקְלָט תִּהְיֶינָה לָכֶם וְגַם
שְׁמָה רָצָח מִכַּהֲנֶשׁ בְּשִׁגְגָה: וּתְזַמְנוּן לְכוּן
קְרוֹיִן קְרוֹי שְׁזִבוּתָא יְהוֹן לְכוּן וַיַּעֲרוֹק לְתִמָּן
קְטוּלָא דִיקְטוּל נִפְשָׁא בְּשָׁלוּ: יְהוֹלִי לָכֶם
הָעָרִים לְמִקְלָט מִגָּאֵל וְלֹא יָמוּת הֲרָצָה עַד־
עֲמָדוֹ לִפְנֵי הָעֵדָה לְמִשְׁפָּט: וְהָיוּ לָכֶם הָעָרִים
לְמִקְלָט מִגָּאֵל וְלֹא יָמוּת הֲרָצָה עַד־עֲמָדוֹ לִפְנֵי
הָעֵדָה לְמִשְׁפָּט: וַיְהוֹן לְכוּן קְרוֹאִי לְשׁוּבָא מִגָּאֵל
דְּמָא וְלֹא יָמוּת קְטוּלָא עַד דִּיקוּם קָדָם בְּנִשְׁתָּא
לְדִינָא: וְהָעָרִים אֲשֶׁר תִּתְּנוּ שְׁשִׁיעֲרֵי מִקְלָט
תִּהְיֶינָה לָכֶם: וְהָעָרִים אֲשֶׁר תִּתְּנוּ שְׁשִׁיעֲרֵי
מִקְלָט תִּהְיֶינָה לָכֶם: וְקְרוֹאִי דֵי תִתְּנוּ שִׁית קְרוֹי

שזכותא יהוין לכון: ה' את | שלש הערים
תתנו מעבר לירדן ואת שלש הערים תתנו
בארץ פנען ערי מקלט תהיינה: את | שלש
הערים תתנו מעבר לירדן ואת שלש הערים
תתנו בארץ פנען ערי מקלט תהיינה: ית תלת
קרוא תתנון מעברא לירדנא וית תלת קרוא
תתנון בארעא דכנען קרוא שזכותא יהוין:
טו לבני ישראל ולגר ולתושב בתוכם תהיינה
שש-הערים האלה למקלט לנום שמה כל-
מפה-נפש בשנגה: לבני ישראל ולגר ולתושב
בתוכם תהיינה שש-הערים האלה למקלט לנום
שמה כל-מפה-נפש בשנגה: לבני ישראל
ולגירא ולתותבא ביניכון יהוין שית קרוא
האלין לשזבא למערוק לתמן כל דיקטול נפשא
בשלו: טו ואם-בכלי ברזל | הכהו וימת רצח
הוא מות יומת הרצח: ואם-בכלי ברזל | הכהו
וימת רצח הוא מות יומת הרצח: ואם במן
דפרזלא מחהי וקטלה קטולא הוא אתקטלא
יתקטל קטולא: יו ואם באבן יד אשר-ימות בה
הכהו וימת רצח הוא מות יומת הרצח: ואם
באבן יד אשר-ימות בה הכהו וימת רצח הוא
מות יומת הרצח: ואם באבנא דמתנסבא בידא
דהיא כמסת די ימות בה מחהי וקטלה קטולא
הוא אתקטלא יתקטל קטולא: יי או בכלי עץ-
יד אשר-ימות בו הכהו וימת רצח הוא מות
יומת הרצח: או בכלי עץ-יד אשר-ימות בו
הכהו וימת רצח הוא מות יומת הרצח: או במן
דאע דמתנסב בידא דהיא כמסת די ימות בה
מחיה וקטלה קטולא הוא אתקטלא יתקטל
קטולא: יי גאל הדם הוא ימית את-הרצח
בפגעו-בו הוא ימתנו: גאל הדם הוא ימית
את-הרצח בפגעו-בו הוא ימתנו: גאל דמא הוא
יקטול ית קטולא פד אתחייב לה מן דינא הוא
יקטלה: כ ואם-בשנאה יהדפנו או-השליך

עליו בצדיה וימת: ואם-בשנאה יהדפנו או-
השליך עליו בצדיה וימת: ואם בסנאה דחיה או
רמא עלוהי בכמנא וקטלה: כא או באיבה הכהו
בידו וימת מות-יומת המכה רצח הוא גאל
הדם ימית את-הרצח בפגעו-בו: או באיבה
הכהו בידו וימת מות-יומת המכה רצח הוא גאל
הדם ימית את-הרצח בפגעו-בו: או בדכבו
מחיה בידה וקטלה אתקטלא יתקטל מחיה
קטולא הוא גאל דמא יקטול ית קטולא פד
אתחייב לה מן דינא: כב ואם-בפתע בלא-איבה
הדפו או-השליך עליו כל-כלי בלא צדיה:
ואם-בפתע בלא-איבה הדפו או-השליך עליו
כל-כלי בלא צדיה: ואם בתכף בלא דכבו דחיה
או רמא עלוהי כל מן בלא כמן לה: כג או
בכל-אבן אשר-ימות בה בלא ראות ויפל עליו
וימת והוא לא-אויב לו ולא מבקש רעתו: או
בכל-אבן אשר-ימות בה בלא ראות ויפל עליו
וימת והוא לא-אויב לו ולא מבקש רעתו: או
בכל אבנא דהיא כמסת די ימות בה בלא חזי
ורמא עלוהי וקטלה והוא לא סני לה ולא תבע
בישתה: כד ושפטו העדה בין המכה ובין גאל
הדם על המשפטים האלה: ושפטו העדה בין
המכה ובין גאל הדם על המשפטים האלה:
וידונון פנשתא בין מחיה ובין גאל דמא על
דינא האלין: כה והצילו העדה את-הרצח מיד
גאל הדם והשיבו אתו העדה אל-עיר מקלטו
אשר-ננס שמה וישב בה עד-ימות הכהן הגדל
אשר-משח אתו בשמן הקדש: והצילו העדה
את-הרצח מיד גאל הדם והשיבו אתו העדה
אל-עיר מקלטו אשר-ננס שמה וישב בה עד-ימות
הכהן הגדל אשר-משח אתו בשמן הקדש:
וישזבון פנשתא ית קטולא מיד גאל דמא
ויתזבון יתה פנשתא לקרית שזכותא די ערק
לתמן ויתב בה עד דימות פהנא רבא די רבי יתה

תקבלון ממון למערוק לקרית שזבותה למתוב
למתב בארעא עד דימות פהנא: ולאתחניפו
אתהארץ אשר אתם בה כי הדם הוא יחניף
אתהארץ ולארץ לא יכפר לדם אשר שפך
בה בייאם בדם שפכו: ולא תחניפו אתהארץ
אשר אתם בה כי הדם הוא יחניף אתהארץ
ולארץ לא יכפר לדם אשר שפך בה בייאם בדם
שפכו: ולא תחבון ית ארעא די אתון בה ארי
דמא הוא מחיב ית ארעא ולארעא לא מתפפר
על דם ופי דאתשד בה אלהן בדם אשדה:
ולא תטמא אתהארץ אשר אתם ישבים
בה אשר אני שכן בתוכה כי אני יהוה שכן
בתוך בני ישראל: ולא תטמא אתהארץ אשר
אתם ישבים בה אשר אני שכן בתוכה כי אני
יהוה שכן בתוך בני ישראל: ולא תסבון ית
ארעא די אתון יתבין בה די שכינתי שריא בגוה
ארי אנא ?? דשכנתי שריא בגו בני ישראל: פ
שביעי א ויקרבו ראשי האבות למשפחת בני
גלעד בן מכיר בן מנשה ממשפחת בני יוסף
וידברו לפני משה ולפני הנשאים ראשי אבות
לבני ישראל: ויקרבו ראשי האבות למשפחת
בני גלעד בן מכיר בן מנשה ממשפחת בני יוסף
וידברו לפני משה ולפני הנשאים ראשי אבות
לבני ישראל: וקריבו רישי אבהתא לזרעית בני
גלעד בר מכיר בר מנשה מזרעית בני יוסף
ומלילו קדם משה וקדם רבכיא רישי אבהתא
לבני ישראל: ויאמרו את אדני צוה יהוה
לתת אתהארץ בנחלה בגורל לבני ישראל
ואדני צוה ביהוה לתת את נחלת צלפחד
אחינו לבנותיו: ויאמרו את אדני צוה יהוה לתת
אתהארץ בנחלה בגורל לבני ישראל ואדני צוה
ביהוה לתת את נחלת צלפחד אחינו לבנותיו:
ואמרו ית רבוני פקיד ?? למתן ית ארעא
באחסנא בעדבא לבני ישראל ורבוני אתפקד

במשח קודשא: ויאם יצא הרצח את
גבול עיר מקלטו אשר יגוס שמה: ואם יצא
יצא הרצח את גבול עיר מקלטו אשר יגוס
שמה: ואם מפק יפוק קטולא ית תחום קרית
שזבותה די ערק לתמן: וימצא אתו גאל הדם
מחוי לגבול עיר מקלטו ורצח גאל הדם
את הרצח אין לו דם: ומצא אתו גאל הדם
מחוי לגבול עיר מקלטו ורצח גאל הדם את
הרצח אין לו דם: וישפח יתה גאל דמא מברא
לתחום קרית שזבותה ויקטול גאל דמא ית
קטולא לית לה דמא: כה כי בעיר מקלטו ישב
עדימות הפתן הגדל ואחרימות הפתן הגדל
ישוב הרצח אל ארץ אחותו: כי בעיר מקלטו
ישב עדימות הפתן הגדל ואחרימות הפתן
הגדל ישוב הרצח אל ארץ אחותו: ארי בקרית
שזבותה יתב עד דימות פהנא רבא ובתר דימות
פהנא רבא יתוב קטולא לארע אחסנתה: כה והיו
אלה לכם לחקת משפט לדרתיכם בכל
מושבותיכם: והיו אלה לכם לחקת משפט
לדרתיכם בכל מושבותיכם: ויהיו אלין לכון
לגזרת דין לדריוכון בכל מותבניכון: כל מפכה
נפש לפי עדים ירצח אתהרצח ועד אחד
לא יענה בנפש למות: כל מפכה נפש לפי עדים
ירצח אתהרצח ועד אחד לא יענה בנפש למות:
כל דיקטול נפשא לפום סהדין יקטול ית
קטולא וסהיד חד לא יסהד באנש למקטל:
לא ולא תקחו כפר לנפש רצח אשר הוא רשע
למות ביימות יומת: ולא תקחו כפר לנפש רצח
אשר הוא רשע למות ביימות יומת: ולא
תקבלון ממון על אנש קטול די הוא חיב
למקטל ארי אתקטלא יתקטל: לא ולא תקחו
כפר לגוס אל עיר מקלטו לשוב לשבת בארץ
עדימות הפתן: ולא תקחו כפר לגוס אל עיר
מקלטו לשוב לשבת בארץ עדימות הפתן: ולא

במימרא דיי למתן ית אחסנת צלפחד אחונא לבנתה: ג' והיו לאחד מבני שבטי בני ישראל לנשים ונגרעה נחלתן מנחלת אבותינו ונוסף על נחלת המטה אשר תהיינה להם ומגרל נחלתנו יגרע: והיו לאחד מבני שבטי בני ישראל לנשים ונגרעה נחלתן מנחלת אבותינו ונוסף על נחלת המטה אשר תהיינה להם ומגרל נחלתנו יגרע: ויהיו לחד מבני שבטיא דבני ישראל לנשין ותתמנע אחסנתהון מאחסנת אבהתנא ותתוסף על אחסנת שבטיא די תהוין להון ומעבד אחסנתא יתמנע: ו' ואם יהיה היכל לבני ישראל ונוספה נחלתן על נחלת המטה אשר תהיינה להם ומנחלת מטה אבותינו יגרע נחלתן: ואם יהיה היכל לבני ישראל ונוספה נחלתן על נחלת המטה אשר תהיינה להם ומנחלת מטה אבותינו יגרע נחלתן: ואם יהי יוכלא לבני ישראל ותתוסף אחסנתהון על אחסנת שבטיא די תהוין להון ומאחסנת שבטיא דאבהתנא יתמנע אחסנתהון: ה' ויצו משה את בני ישראל עלפי יהוה לאמר בן מטה בני יוסף דברים: ויצו משה את בני ישראל עלפי יהוה לאמר בן מטה בני יוסף דברים: ופקיד משה ית בני ישראל על מימרא דיי למימר יאות שבטיא דבני יוסף ממללין: וזה הדבר אשר צוה יהוה לבנות צלפחד לאמר לטוב בעיניהם תהיינה לנשים אך למשפחת מטה אביהם תהיינה לנשים: זה הדבר אשר צוה יהוה לבנות צלפחד לאמר לטוב בעיניהם תהיינה לנשים אך למשפחת מטה אביהם תהיינה לנשים: דין פתגמא די פקיד יי לבנת צלפחד למימר לדתקין בעיניהון תהוין לנשין ברם לזרעית שבטיא דאבוהן תהוין לנשין: ולא תסב נחלה לבני ישראל ממטה אל מטה כי איש נחלת מטה אבותיו ידבקו בני

ישראל: ולא תסב נחלה לבני ישראל ממטה אל מטה כי איש נחלת מטה אבותיו ידבקו בני ישראל: ולא תסחר אחסנא לבני ישראל משבטיא לשבטיא ארי גבר באחסנת שבטיא דאבהתוהי ידבקון בני ישראל: ה' וכל בנת ירשת נחלה ממוטות בני ישראל לאחד ממשפחת מטה אביה תהיה לאשה למען יירשו בני ישראל איש נחלת אבותיו: וכל בנת ירשת נחלה ממוטות בני ישראל לאחד ממשפחת מטה אביה תהיה לאשה למען יירשו בני ישראל איש נחלת אבותיו: וכל ברמא ירשת אחסנא משבטיא דבני ישראל לחד מזרעית שבטיא דאבוהא תהי לאנתו בדיל די ירתון בני ישראל גבר אחסנת אבהתוהי: ו' ולא תסב נחלה ממטה למטה אחר כראיש נחלתו ידבקו מוטות בני ישראל: ולא תסב נחלה ממטה למטה אחר כראיש נחלתו ידבקו מוטות בני ישראל: ולא תסחר אחסנא משבטיא לשבטיא אחרנא ארי גבר באחסנתה: ידבקון שבטיא דבני ישראל: כ' כאשר צוה יהוה את משה בן עשו בנות צלפחד: כאשר צוה יהוה את משה בן עשו בנות צלפחד: כמא די פקיד יי ית משה בן עבדו בנת צלפחד: מפסיד יא ותהיינה מחלה תרצה וחגלה ומלכה ונעה בנות צלפחד לבני דדיהן לנשים: ותהיינה מחלה תרצה וחגלה ומלכה ונעה בנות צלפחד לבני דדיהן לנשים: ותואה מחלה תרצה וחגלה ומלכה ונעה בנת צלפחד לבני אחי אבוהן לנשין: י' ממשפחת בני מנשה בן יוסף היו לנשים ותהי נחלתן על מטה משפחת אביהן: ממשפחת בני מנשה בן יוסף היו לנשים ותהי נחלתן על מטה משפחת אביהן: מזרעית בני מנשה בר יוסף תואה לנשין ותות אחסנתהון על שבטיא זרעית אבוהן: י' אלה המצוות והמשפטים אשר צוה יהוה

קל"ב פסוקים, חול"ה סימן. סכום פסוקי דספר במדבר אלף ומאתים ושמונים ושמונה. אפרח סימן, וחציו וזיה האיש אשר אבחר בו מטהו יפרח. ופרשיותיו עשרה. יי ברד ינחנו סימן. וסדריו ל"ב. לב מזהיר ברא לי אלהים סימן. ופרקיו ל"ו. לו חכמו ישבילו זאת סימן. מנן הפתוחות שמים ותשעים, והסתומות ששים ושש, הכל מאה וחמשים ושמונה פרשיות. אני חלקך ונחלתך סימן.

בִּיד־מֹשֶׁה אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בְּעֶרְבַת מוֹאָב עַל יַרְדֵּן יִרְחוֹ: אֱלֹהֵי הַמִּצְוֹת וְהַמִּשְׁפָּטִים אֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה בִּיד־מֹשֶׁה אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בְּעֶרְבַת מוֹאָב עַל יַרְדֵּן יִרְחוֹ: אֵלֶיךָ פְּקוּדֵיךָ וּדְיִנֶיךָ דִּי פְקִיד יי בִּידָא דְמֹשֶׁה לְלוֹת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בְּמִישְׁרֵיָא דְמוֹאָב עַל יַרְדֵּנָא דִירְחוֹ:

הפטרה לפרשת מסעי בירמיה פרק ב

וַשְׁמַעוּ דְּבַר־יְהוָה בֵּית יַעֲקֹב וְכָל־מִשְׁפָּחוֹת בֵּית יִשְׂרָאֵל: הָכֵה אֶמַר יְהוָה מִה־מִּצְאוֹ אֲבוֹתֵיכֶם בִּי עוֹל כִּי רָחֳקוּ מֵעַל וַיִּלְכוּ אַחֲרֵי הַהֶבֶל וַיִּהְיֶה לָּהֶם מִצְרִים הַמּוֹלִיד אֹתָם בַּמִּדְבָּר בְּאֶרֶץ עַרְבָה וְשׁוֹחַח בְּאֶרֶץ צִיָּה וְצִלְמוֹת בְּאֶרֶץ לֹא־עֵבֶר בְּהָ אִישׁ וְלֹא־יֵשֵׁב אָדָם שָׁם: וְאָבִיָא אֶתְכֶם אֶל־אֶרֶץ הַפְּרָמֹל לֵאכֹל פְּרִיָה וּטְבוּכָה וּתְבֹאֹ וּתִמְמָאוּ אֶת־אֶרְצִי וְנִחַלְתִּי שְׁמַתְם לְתוֹעֵבָה: הַחֲכֵנִים לֹא אָמְרוּ אֵיךְ יְהוָה וְתַפְשִׁי הַתּוֹרָה לֹא יִדְעוּנִי וְהָרַעִים פָּשְׁעוּ כִּי וְהַנְבִּיאִים נָבְאוּ בִפְעֹל וְאַחֲרֵי לֹא־יָדְעוּ הִלְכוּ: וּלְכֹן עַד אָרִיב אֶתְכֶם נְאֻם־יְהוָה וְאֶת־בְּנֵי בְנֵיכֶם אָרִיב: כִּי עֲבָדוּ אֲנִי כְּתִיבִים וְרָאוּ וְקָדַר שְׁלַחוּ וְהַתְּבֹנְנוּ מְאֹד וְרָאוּ הֵן הִיתָה פְּזֹאת: וְהִתְיַמֵּר גּוֹי אֱלֹהִים וְהָמָּה לֹא אֱלֹהִים וְעַמִּי הַמִּיר פְּבֹדוּ בְּלוֹא יוֹעִיל: יי שְׁמוּ שְׁמִים עַל־זֹאת וְשַׁעְרוּ חֲרָבוֹ מְאֹד נְאֻם־יְהוָה: יי כִּי־שְׁתִּים רַעוֹת עָשָׂה עַמִּי אֹתִי עֲבָדוּ מְקוֹר אֶמֶן חַיִּים לְחַצֵּב לָהֶם בָּאוֹת בְּאֶרֶץ גִּשְׁפָּרִים אֲשֶׁר לֹא־יָכְלוּ הַמַּיִם: יי הַעֲבֹד יִשְׂרָאֵל אִם־יִלְדוּ בֵּית הָאֵל מִדּוֹעַ הִיָּה לָבוֹ: יי עָלִיו יִשְׁאֲנוּ כְּפָרִים נָתַנוּ קוֹלָם וַיִּשְׁתִּי אֶרְצוֹ לְשִׁמְחָה עָרְיוּ נִצְתּוּ מִבְּלִי יֵשֵׁב: יי גַּם־בְּגִינָה וְתַחֲפֻנָּה יִרְעוּד קָדְקֹד: יי הִלּוּא־זֹאת תַּעֲשֶׂה־לָּךְ עֲזֹבָךְ אֶת־יְהוָה אֱלֹהֶיךָ בַּעַת מוֹלְכֶךָ בְּדָרְדֶּךָ: יי וְעַתָּה מַה־לָּךְ לְדָרְדֶּךָ מִצְרִים לְשָׁתוֹת מִי שְׁחֹר וּמַה־לָּךְ לְדָרְדֶּךָ אֲשׁוּר לְשָׁתוֹת מִי נָהָר: יי תִּפְסַח רַעֲתֶךָ וּמִשְׁבּוֹתֶיךָ תּוֹכַחֲךָ וְדַעִי וְרֵאִי כִּי־רַע וְמוֹר עֲזֹבָךְ אֶת־יְהוָה אֱלֹהֶיךָ וְלֹא פָחַדְתִּי אֵלֶיךָ נְאֻם־אֲדֹנָי יְהוָה צָבָאוֹת: כִּי מַעוֹלָם שָׁבַרְתִּי עָלֶיךָ נִתְקַחְתִּי מוֹסְרוֹתֶיךָ וְתֹאמְרִי לֹא אֶעֱבֹד כִּי עַל־כָּל־גִּבְעָה גְבוּהָה וְתַחַת כָּל־עֵץ רַעֲנָן אֶת צִעָה זִנְחָה: יי וְאֲנֹכִי נִמְעַתִּיד שׁוֹרֵק בְּלָה זֶרַע אֲמַת וְאִיד נִחַפְכָת לִי סוּרִי הַגִּפֶּן נִכְרִיָה: יי כִּי אִם־תִּכְבְּסִי בְּנֶתֶר וְתִרְבִּי־לָךְ בְּרִית נִכְתָּם עֲזִיבָה לְפָנַי נְאֻם אֲדֹנָי יְהוָה: יי אִיד תֹּאמְרִי לֹא נִמְאָמְתִּי אַחֲרֵי הַבְּעָלִים לֹא הִלְכְתִּי רֵאִי דְרַפְּךָ בְּנִיָא דַּעִי מַה עָשִׂית בְּכֶרָה קִלָּה מִשְׁרַכַת דְּרַכִּיָה: יי פֶּרָה אֶלְמֹד מִדְּבָר בָּאוֹת נִפְשָׁה שְׁאִפְהָ רֹחַ תִּאֲנֶתָה מִי וְשִׁיבְנָה כָּל־מִבְקָשֶׁיהָ לֹא יִעָפּוּ בַּחֲדָשָׁה יִמְצְאוּנָה: יי מִנְעִי רִגְלֶךָ מִיַּחַף וּגְרוּנְךָ מִצְמָאָה וְתֹאמְרִי נֹאשׁ לֹא כִּי־אֶהְבְּתִי זָרִים וְאַחֲרֵיהֶם אֵלֶיךָ: יי בְּכֶשֶׁת גִּבְלִי יִמְצָא כֹּן הַבִּישׁוּ בֵּית יִשְׂרָאֵל הָמָּה מִלְכִּיהֶם שְׂרִיָהֶם וְכַהֲנֵיהֶם וְנְבִיאֵיהֶם: יי אֲמָרִים לַעֲץ אֲבִי אֶתָּה וְלֹאֲבֹן אֶתָּה

וְלִדְתָנוּ כִּי־פָנּוּ אֵלַי עָרַף וְלֹא פָנִים וּבָעֵת רָעַתְם וְאָמְרוּ קוֹמָה וְהוֹשִׁיעֵנוּ: כֹּה וְאֵיךְ אֱלֹהֶיךָ אֲשֶׁר עָשִׂיתָ לָךְ יָקוּמוּ אִם־יוֹשִׁיעוּךָ בְּעֵת רָעַתְךָ כִּי מִסַּפֵּר עָרִיךְ הָיוּ אֱלֹהֶיךָ יְהוּדָה: ד' אִם־תָּשׁוּב יִשְׂרָאֵל | נִאֻם־יְהוָה אֵלַי תָּשׁוּב וְאִם־תִּסָּר שְׁקוּצֶיךָ מִפָּנַי וְלֹא תִגֹּד: כ' וְנִשְׁבַּעְתָּ חֵי־יְהוָה בְּאֵמַת בְּמוֹשַׁעַט וּבְצִדְקָה וְהִתְפָּרְכוּ בּוֹ גּוֹיִם וְכו' יִתְהַלָּלוּ:

צו השעה

צו השעה לפרסם ולהרעיש בכל מקום ומקום
שחוב גמור על כל אחד ואחד לעסוק בהפצת התורה
והיהדות חוצה!

(תורת מנחם – התוועדויות' ה'תשמ"ח, חלק ג, עמ' 497)

אתר המבצעים של אנ"ש
www.Mivtzoim.co.il

לזכות אנשי החסד הדגולים
הרה"ח ר' אברהם משה דייטש והרה"ח ר' גבריאל גופין שיחייו
ולע"נ האחים הרה"ח ר' זלמן יודא ור' יוסף יצחק,
בני הרה"ח ר' שלום ישעי' ע"ה דייטש